ᲦᲘᲠᲡᲔᲣᲚᲘ ᲨᲔᲮᲕᲔᲓᲠᲐ ᲓᲘᲐᲓ ᲗᲐᲠᲘᲦᲔᲑᲡ!

ᲭᲘᲐᲗᲣᲠᲔᲚᲔᲑᲡ ᲛᲮᲐᲠᲨᲘ ᲐᲛᲝᲣᲓᲒᲜᲔᲚ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲩᲐᲠᲮᲔᲑᲘᲡ, ᲙᲚᲐᲡᲬᲛᲐᲡᲘᲡ, ᲠᲔᲖᲘᲜᲘᲡ ᲜᲐᲥᲔᲗᲝᲑᲐᲗᲐ ᲓᲐ ᲙᲘᲠᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲩᲐᲠᲮᲡᲐᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝ ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ

50

ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠ�გᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ 47-Ე ᲬᲚᲘᲡ № 204 (13588) | ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 8 ᲡᲔᲥᲢᲔᲛᲑᲔᲠᲘ, 1966 Წ. | ᲤᲐᲡᲘ 2 ᲙᲐ�პ.

ᲕᲘᲬᲝᲜᲔᲑᲗ — ᲐᲛᲑᲝᲑᲔᲜ ᲩᲐᲠᲮᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ

ᲑᲣᲨᲘᲜ გაიმართა თბილისის ჩარხსამშენებელი ქარხნის სამეურნეო აქტივის კრება, რომელიც მიეძღვნა პიათურელთა მოწოდების განხილვას. კრება გახსნა საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარემ ნ. ᲒᲝᲒᲔᲚᲘᲫᲔᲛ. ქარხნის დირექტორმა შ. ᲩᲘᲥᲝᲕᲐᲜᲘᲐᲛ კრების მონაწილეებს გააცნო პიათურელთა მოწოდების შინაარსი.

ტრიბუნაზეა სპეციალური მძიმე ჩარხების საამქროს უფროსი რ. ᲞᲐᲘᲭᲐᲫᲔ. მან მოიწონა პიათურელთა წამოწყება და ქარხნის ყველა მუშაკს მოუწოდა ჩაებახ სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

სიტყვას იღებს სოციალისტური შრომის გმირი ᲩᲝᲜᲧᲐᲚ-ᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲝ შ. ᲤᲘᲠᲪᲮᲐᲚᲐᲕᲐ. თავის გამოსვლაში მან მაღალი შეფასება მისცა პიათურელთა ინიციატივას და სურვილი გამოთქვა ჩაებას დიდი ოქტომბრის 50 და ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავ სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

ჩარხმშენებელთა სამეურნეო აქტივის კრებამ ერთხმად დაუჭირა მხარი მაღაროელთა თაოსნობას და გადიდებული ვალდებულება იკისრა.

კიროველებმა გადაწყვიტეს წელს საერთო პროდუქციის გამოშვების სახელმწიფო გეგმა შეასრულონ სამი დღით ადრე, გეგმის გადამეტებით გამოუშვან ხრახნსაჭრელი 20 და სპეციალური 10 ჩარხი, ხოლო 1967 წლის საწარმოო დავალება გაანაღდონ 25 დეკემბრისათვის და დამატებით გამოუშვან 350 ათასი მანეთის პროდუქცია. სულ ორ წელიწადში კი ხამშობლოს მისცენ 650 ათასი მანეთის ზეგეგმითი პროდუქცია.

შრომის დისციპლინის განმტკიცებით, აღმზრდელობითი მუშაობის კიდევ უფრო გაუმჯობესებით წელს მინიმუმამდე დაიყვანონ დღიური ნორმის გერშეძსრულებელთა რიცხვი, ხოლო 1967 წელს ქარხანაში არ ეყოლებათ არც ერთი მუშა, რომელიც დღიურ ნორმას ვერ შეასრულებს.

ორ წელიწადში დაზოგავენ 120 ტონა ლითონს, შრომის ნაყოფიერებას გეგმასთან შედარებით აამაღლებენ 1.5 პროცენტით. გამოშვებული პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებით წელს მიიღებენ 80 ათასი მანეთის ზეგეგმითს მოგებას, ხოლო 1967 წელს — 100 ათას მანეთს. ორგანიზაციულ-ტექნიკური ღონისძიებების გატარებით, წინა წელთან შედარებით, წუნით გამოწვეულ დანაკარგებს წელს შემცირებენ 2 პროცენტით, 1967 წელს კი 1966 წელთან შედარებით 5 პროცენტით. რაციონალიზატორთა წინადადებების დანერგვის შედეგად 1967 წელს მიიღებენ 40 ათასი მანეთის პირობით ეკონომიას.

როგორც ცნობილია, ჩარხების მშენებლობაზე ხმარებული ბევრი ხელსაწყო გამოდის მწყობრიდან, რითაც იკარგება ძვირფასი ლითონი. ჩარხმშენებლებმა იკისრეს მომავალ წელს ხელსაწყოების 15 პროცენტი აღადგინონ და იხმარონ წარმოებაში, ამასთან წელს აწყობენ 50 უნივერსალურ სამარჯვს. 1967 წლისათვის კი 500 ასეთ სამარჯვს დაამზადებენ, რაც დიდ ეკონომიურ ეფექტს მისცემს წარმოებას.

გათვალისწინებულია ცემის პონეერთა ბანაკის კეთილმოწყობის ხამუშაოები დაამთავრონ მომავალი წლის სეზონისათვის, გაფართოონ სასადილო და აღჭურვონ იგი საჭირო ინვენტარით.

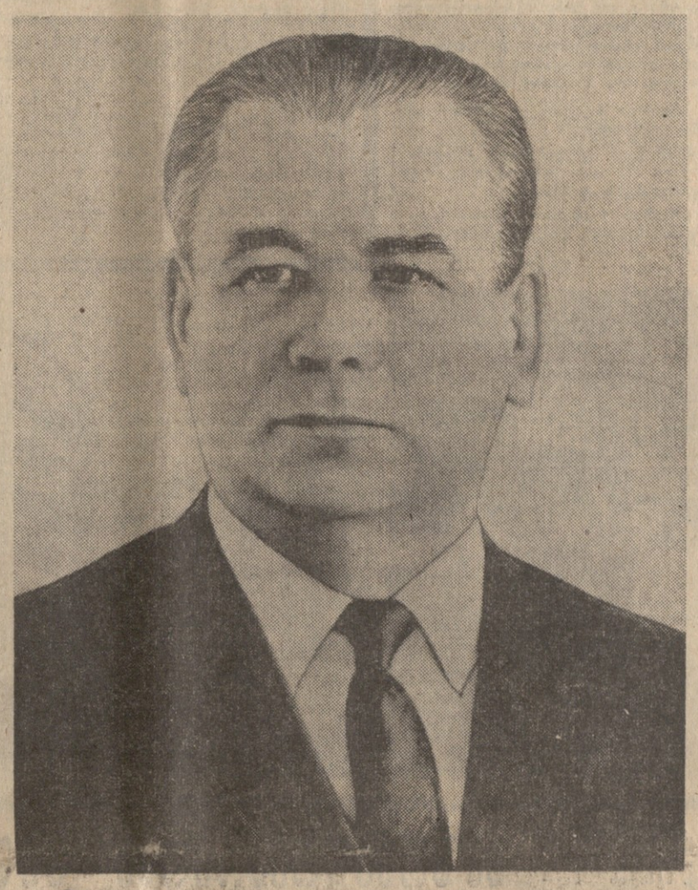

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒ ᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲞᲐᲕᲚᲔᲡ-ᲫᲔ ᲙᲘᲠᲘᲚᲔᲜᲙᲝᲡ

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო მხურვალედ მოგესალმებიან თქვენ, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწეს, სამოცი წლის შესრულების დღეს.

გისურვებთ დღეგრძელობას, ჯანმრთელობასა და შემდგომ ნაყოფიერ მუშაობას საბჭოთა ხალხის საკეთილდღეოდ, ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის გამარჯვებისათვის.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

ᲒᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ᲐᲛᲮ. Ა. Ა. ᲙᲘᲠᲘᲚᲔᲜᲙᲝᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲒᲛᲘᲠᲘᲡ ᲜᲝᲓᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲭᲕᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს წინაშე დიდი დამსახურებისათვის და დაბადებიდან სამოცი წლის შესრულებასთან დაკავშირებით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანს ამხ. ანდრია პავლეს-ძე ᲙᲘᲠᲘᲚᲔᲜᲙᲝᲡ მიენიჭოს სოციალისტური შრომის გმირის წოდება და გადაეცეს ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ორდენი და ოქროს medali „ᲜᲐᲛᲑᲐᲚᲘ ᲓᲐ ᲨᲠᲝ“.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ნ. ᲞᲝᲓᲒᲝᲠᲜᲘ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. ᲒᲘᲝᲠᲒᲐᲫᲔ

მოსკოვი, კრემლი,
1966 წლის 7 სექტემბერი.

ᲐᲚᲕᲖᲐᲠᲓᲝᲗ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲝᲑᲐ ᲠᲔᲕᲝᲚᲣᲪᲘᲣᲠ ᲤᲠᲐᲓᲘᲪᲘᲔᲑᲖᲔ

ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ისტორია თაობათა თავისებური ესტაფეტაა. ყველაზე ძვირფასს, რაც კი ბრძოლით და შრომით არის მოპოვებული, წინა თაობა გადასცემს მომდევნოს. ეს უკანასკნელი გამარჯვებს გმირობისა და გამარჯვების გაცოცდილებას და კიდევ უფრო სრულყოფილს გადასცემს შემდგომ შთამომავლობას. ახე ნაბიჯ-ნაბიჯ ადის მაღლა პროგრესის კიბეზე ადამიანთა საზოგადოება.

მაგრამ დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე ეს ესტაფეტა სოციალურ სფეროში სხვა არა იყო რა, თუ არა მონობისა და ჩაგვრის, ადამიანზე ადამიანის ბატონობის ფორმების სრულყოფის ესტაფეტა. ოქტომბრის რევოლუციამ დაამსხვრია ექსპლოატაციის ბორკილი, ბოლო მოუღო ეროვნულ ჩაგვრას და თავის დროშაზე დაწერა თავისუფლება, შრომა, მშვიდობა, ხალხთა ძმობა და თანასწორობა.

საბჭოთა ხალხი სამართლიანად ამაობს თავისი რევოლუციური წარსულით. ეყრდნობა იმ ადამიანებით, რომელთაც ერთში მიჰქონდათ ზამთრის სასახლეზე, ამოჩეხდეს უცხოელ ინტერვენტებთან გამარჯვება სამოქალაქო ომში, იმ ადამიანებით, ვინც აშენებდა სტალინგრადის სატრაქტორო ქარხანას, დნეპრჰესს, კომბინატებს, თურქსიბ-ცემბირის რკინიგზას... ამაყობს იმ ადამიანებით, რომელმაც საკუთარი სიცოცხლის ფასად დაიცვა ოქტომბრის მონაპოვარი ჰიტლერულ ფაშიზმთან ბრძოლაში, ადადგინეს დანგრეული სახალხო მეურნეობა და წარმატებით შეუდგნენ კომუნიზმის მშენებლობას, პირველებმა გაიყვანეს ტრასა კოსმოსში!

კიდევ რამდენი ჩამოვთვალოთ! მსოფლიოში არცერთ ხალხს არა აქვს ისეთი ხასიათოვანი საბრძოლო ტრადიციები, როგორც საბჭოთა ხალხს. ამ ტრადიციების გამგრძელებელი და გამამდიდრებელი ყოველთვის იყო და არის ჩვენი სახელოვანი ახალგაზრდობა. თაობათა მჭიდრო და ურღვევი თანამეგობრობის მაგალითია საბჭოთა საზოგადოება. კომუნისტური იდეალების, ძირითადი მიზნისა და მისწრაფებების ერთობა — აი რა აკავშირებს თაობებს, რა აფიცებს „მამებსა“ და „შვილებს“ ერთიანობას.

სსრ კავშირის ყველაზე ძვირფასი ხიმინჯი არის ქვეყნის ახალგაზრდობა. ახალგაზრდობას აქვს თავისი ნიშანდობლივი თვისება — ფიზიკური სიძლიერე და მაღალი იდეურობა. იგი მუდამ მზად არის იბრძოლოს ადამიანისათვის, მეგობრისათვის, მომავლისათვის, ეროვნობრიობის კეთილდღეობისათვის, ახალი თვისებები აკვნიდანვე არ ეამოჩვენება ახალგაზრდას. იგი ნაყოფია ადამიანის ზრდისა და გარემო ხინამდვილისა, ადამიანად მიმდინარეობს ჭაბუკის თუ ქალიშვილის ფიზიკური და სულიერი ზრდა.

ახლა კომუნისტური მშენებლობის ყველა უბანს სულ უფრო ავსებს ომისშემდგომი თაობა. ეს ის თაობაა, რომელსაც ლენინის სუნი არ უუნესია. მათ მხლოდ ეზეგნენი, უფროსების ნაამბობით იციან ოქტომბრის რევოლუცია, კლასობრივი ბრძოლები და პირველი ხუთწლედები, დიდი სამამულო ომი. საბჭოთა საზოგადოებას თავისი არსებობის მანძილზე არასოდეს არ უგრძვნია ახალგაზრდული ენერგიის იმდენი შემოერთება, როგორც უკანასკნელ წლებში. ახლა სრულწლოვანთა რიგებს ემატება ორჯერ მეტი ახალგაზრდა, ვიდრე ხუთი-ექვსი წლის წინათ.

ცხადია, ამ თაობასთან პოლიტალმზრდელობით მუშაობაში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის რევოლუციური, საბრძოლო და შრომითი ტრადიციებით ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეს. ეს არის დღეს ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა ჩვენს იდეურ-აღმზრდელობითს მუშაობაში.

საქართველოს პარტიულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს რევოლუციურ ტრადიციებზე ახალგაზრდობის აღზრდის მდიდარი გამოცდილება აქვთ. გარდა ამისა, რესპუბლიკაში არსებობს ყველა პირობები ამ მიმართულებით მუშაობის გაშლისათვის. ჩვენ შორის არიან ქვეყნის რევოლუციური გარდაქმნის უშუალო მონაწილეები, სამოქალაქო და დიდი სამამულო ომის გმირები, სოციალისტური შრომის გმირები და მთელი არმია ცხოვრების გამოცდილებით დაბრძენებული ადამიანებისა. გარდა ამისა, მთელი საქართველო ისტორიულ-რევოლუციური ადგილებით თავისებური მუზეუმია. აქ ყოველ კუთხეში არის თავისუფლებისათვის მშრომელთა ბრძოლის ღირსშესანიშნავი ადგილები, რომლებიც ყოველთვის მიიპყრობს თაობათა ყურადღებას.

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტი, კომკავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტები პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით თავიანთ იდეურ-აღმზრდელობით მუშაობაში დიდ ყურადღებას აქცევენ ახალგაზრდობის აღზრდას რევოლუციურ ტრადიციებზე. ამ მიმართულებით მუშაობის ყველაზე კარგ მაგალითს იძლევა დედაქალაქის კომკავშირული ორგანიზაცია. ამას წინათ ერთ-ერთ სამხედრო ნაწილში გაიმართა კომკავშირის თბილისის საქალაქო კომიტეტის გამსვლელი პლენუმი. მისი მუშაობის დევიზი იყო: „დავიცვათ მამათა და ძმათა სასახელო ტრადიციების ერთგულება“. პლენუმის მონაწილეებმა ბევრი საყურადღებო წინადადება წამოაყენეს რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომითის ტრადიციებზე ახალგაზრდობის აღზრდის გასაუმჯობესებლად.

უკანასკნელ ხანს გაძლიერდა რევოლუციური და კომკავშირული მოძრაობის ვეტერანთა ხაქმიანობა, კომკავშირის კომიტეტებთან ჩამოყალიბდა ვეტერანთა საბჭოები, მაგრამ ჯერ კიდევ გასაკეთებელი ძალიან ბევრია.

ჩვენი ქვეყანა ორი დიდი მოვლენის — ოქტომბრის რევოლუციის 50 და ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის იუბილეხათვის ემზადება. ამ მზადებას ხანგრძლივი ხანგრძლივ ბრძოლებ ... ...

ასე იწროთბა ფოლადი

ბულგარეთის ხუთწლედი

ბოფია. განვლილ ხუთწლეულში მიღწეული წარმატებანი ბულგარეთის შემდგომი ეკონომიური აღმავლობის საიმედო საფუძველია, წერს გაზეთი „რაბოტნიჩესკო დელო“ დამატებაში, რომელიც მიუძღვნა მეხუთე ხუთწლედის ძირითად ამოცანებს.

მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის მთავარი სამეფნეო-პოლიტიკური ამოცანაა შეექმნათ სოციალიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, სრულყოთ საწარმოო ურთიერთობა, ავამაღლოთ ხალხის ცხოვრებისა და მშრომელთა სოციალისტური შეგნების დონე.

ახალი ხუთწლედით გათვალისწინებულია სამრეწველო პროდუქციის წარმოების გაზრდა 65-70 პროცენტით. განსაკუთრებული ყურადღება დაითმობა მეტალურგიის, მანქანათმშენებლობის, ქიმიისა და ენერგეტიკის განვითარებას. სოფლის მეურნეობაში პროდუქციის საშუალო წლიური წარმოება წინა ხუთწლეულთან შედარებით გაიზრდება 25-30 პროცენტით. მშრომელთა რეალური შემოსავალი გაიზრდება სულ ცოტა ერთი მესამედით. შემდგომ განვითარდება მეცნიერება, კულტურა, განათლება, ჯანმრთელობის დაცვა.

ბულგარეთის ეკონომიური აღმავლობისათვის, ხალხ უსკამს გაზეთი, დიდი მნიშვნელობა აქვს სოციალისტური სისტემის ქვეყნების, და უწინარეს ყოვლისა ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების ურთიერთდახმარებასა და თანამშრომლობას.

გულგარეთის ხუთწლედი

ოფია. განვლილ ხუთწლეულში მიღწეული წარმატებანი ბულგარეთის შემდგომი ეკონომიური აღმავლობის საიმედო საფუძველია, წერს გაზეთი „რაბოტნიჩესკო დელო“ დამატებაში, რომელიც მიუძღვნა მეხუთე ხუთწლედის ძირითად ამოცანებს.

მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის მთავარი სამეფნეო-პოლიტიკური ამოცანაა შეექმნათ სოციალიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, სრულყოთ საწარმოო ურთიერთობა, ავამაღლოთ ხალხის ცხოვრებისა და მშრომელთა სოციალისტური შეგნების დონე.

ახალი ხუთწლედით გათვალისწინებულია სამრეწველო პროდუქციის წარმოების გაზრდა 65-70 პროცენტით. განსაკუთრებული ყურადღება დაითმობა მეტალურგიის, მანქანათმშენებლობის, ქიმიისა და ენერგეტიკის განვითარებას. სოფლის მეურნეობაში პროდუქციის საშუალო წლიური წარმოება წინა ხუთწლეულთან შედარებით გაიზრდება 25-30 პროცენტით. მშრომელთა რეალური შემოსავალი გაიზრდება სულ ცოტა ერთი მესამედით. შემდგომ განვითარდება მეცნიერება, კულტურა, განათლება, ჯანმრთელობის დაცვა.

ბულგარეთის ეკონომიური აღმავლობისათვის, ხალხ უსკამს გაზეთი, დიდი მნიშვნელობა აქვს სოციალისტური სისტემის ქვეყნების, და უწინარეს ყოვლისა ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების ურთიერთდახმარებასა და თანამშრომლობას.

ეროვნული გაერთიანება

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის პოზიციას.

რომი. იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ორგანოს გაზეთ „უნიტას“ ტრადიციული XX ეროვნული ფესტივალი, რომელიც წელს მოდენაში მოეწყო, გაიმართა გმირ ვიეტნამელ ხალხთა სოლიდარობის ნიშნით.

ხუთ სექტემბერს მოდენაში კვლავ გაიმართა მახოხრივი დემონსტრაცია ვიეტნამის მშვიდობისათვის, რომელიც მოეწყო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული ახალგაზრდების ინიციატივით. (საკდესი).

გულისწყრომით გმობენ

ბრიუსელი. ბელგიის პროგრესული საზოგადოებრიობა გულისწყრომით გმობს ამერიკის აგრესიას სამხრეთ ვიეტნამში, ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიის ბარბაროსულ დაბომბვას და სულ უფრო გადაჭრით მოითხოვს, რომ ვიეტნამის ტერიტორიიდან გაიყვანონ ამერიკის ჯარები და უფლება მისცენ ვიეტნამელ ხალხს თვითონვე გადაწყვიტოს საკუთარი ბედი, წერს კომუნისტი სენატორი ჟან ტერფი გაზეთ „დრაპო რუჟში“.

ბელგიის მშვიდობის მომხრეთა ინიციატივით ბელგიაში შეიქმნა „ვიეტნამისადმი სამედიცინო დახმარების კომიტეტი“, რომელმაც დაიწყო სახსრებისა და მედიკამენტების შეგროვება დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლი ვიეტნამელი ხალხისათვის.

ბელგიის საზოგადოებრიობის შეშფოთებასა და აღშფოთებას სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში ამერიკის მხედრიონის თავხედური და დანაშაულებრივი მოქმედების გამო კიდევ უფრო აძლიერებს გეგმები, რომ საფრანგეთიდან ბელგიის ტერიტორიაზე გადაიყვანონ ევროპაში განლაგებული ნატოს შეიარაღებული ძალების შტაბ-ბინები. ამერიკის ინტერვენცია ვიეტნამში, ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის მშვიდობიანი დასახლებული პუნქტების ბარბაროსული დაბომბვა მკაფიოდ უდასტურებს ბელგიის საზოგადოებრიობას, თუ რა საშიშია ამერიკელ მილიტარისტთა აგრესიული კურსი, რომლებიც მსოფლიოს უბიძგებენ მესამე მსოფლიო ომის უფსკრულისაკენ.

ბელგიელმა კომუნისტებმა, ხაზგასმით აღნიშნავს ჟან ტერფი, საკადრისი პასუხი უნდა გასცენ ამერიკელ იმპერიალისტთა ხრიკებს, მოსთხოვონ ბელგიის მთავრობას, რომ გადაჭრით გაემიჯნოს ამერიკის შეერთებული შტატების ავანტიურისტულ პოლიტიკას და გადასინჯოს გადაწყვეტილება ბელგიის ტერიტორიაზე ნატოს შტაბ-ბინების განლაგების შესახებ.

ეროვნული გმობენ

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და აგრესიული ეროვნული ფესტივალის მთავრობის პოზიციას.

რომი. იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ორგანოს გაზეთ „უნიტას“ ტრადიციული XX ეროვნული ფესტივალი, რომელიც წელს მოდენაში მოეწყო, გაიმართა გმირ ვიეტნამელ ხალხთა სოლიდარობის ნიშნით.

ხუთ სექტემბერს მოდენაში კვლავ გაიმართა მახოხრივი დემონსტრაცია ვიეტნამის მშვიდობისათვის, რომელიც მოეწყო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული ახალგაზრდების ინიციატივით. (საკდესი).

უინდოის კომპარტიის დელეგაცია ჩეხოსლოვაკიაში

პრაღა, 7 სექტემბერი. (საკდესი). ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოწვევით გუშინ პრაღაში ჩამოვიდა ფინეთის კომუნისტური პარტიის დელეგაცია გენერალური მდივნის ვ. პესის მეთაურობით.

როგორც ჩეხოსლოვაკიის დეპეშათა სააგენტო იუწყება, ჩეხოსლოვაკიაში ყოფნის დროს დელეგაცია მოლაპარაკებს გამართავს ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ხელმძღვანელებთან, აგრეთვე ეშეცვალა ქვეყნის ზოგიერთ რაიონს.

უგანდის ნათელი გზა

კამპალა, 6 სექტემბერი. (საკდესი). „მეორე ხუთწლიანი გეგმის მთავარი მიზანია უგანდაში დემოკრატიული სოციალისტური საზოგადოების აშენება“, — განაცხადა დაგეგმვისა და ეკონომიური განვითარების მინისტრმა ჯონ კაკონგემ. გუშინ საღამოს ჯ. კაკონგემ ეროვნული ეკონომიკის დაგეგმვისადმი მიძღვნილი ლექცია წაიკითხა მაკერერის უნივერსიტეტის კოლეჯის სტუდენტებს. მინისტრმა ხაზი გაუსვა, რომ მთავრობა განზრახული აქვს უგანდაში აშენოს სოციალისტური საზოგადოება, სადაც ყველას ექნება თანაბარი შესაძლებლობანი, კერძოდ უფასო განათლების სისტემა, რათა ყველა ბავშვს ჰქონდეს სწავლის შესაძლებლობა.

55 ათასი ლტოლვილი

დაკარი, 6 სექტემბერი. (საკდესი). სენეგალის ტერიტორიაზე იმყოფება დაახლოებით 55 ათასი ლტოლვილი „პორტუგალიის“ გვინეიდან. მეტ წილად ესენი არიან მოხუცები, ქალები და ბავშვები, რომლებიც იძულებული იყვნენ დატოვებინათ მშობლიური ადგილები, რათა თავი დაეღწიათ ბარბაროსული დაბომბვებისა და მშვიდობიანი დასახლებული პუნქტების წინააღმდეგ პორტუგალიელ კოლონიზატორთა სადამსჯელო ოპერაციებისაგან.

გულისწყრომით გმობენ

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და აგრესიული ეროვნული ფესტივალის მთავრობის პოზიციას.

რომი. იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ორგანოს გაზეთ „უნიტას“ ტრადიციული XX ეროვნული ფესტივალი, რომელიც წელს მოდენაში მოეწყო, გაიმართა გმირ ვიეტნამელ ხალხთა სოლიდარობის ნიშნით.

ხუთ სექტემბერს მოდენაში კვლავ გაიმართა მახოხრივი დემონსტრაცია ვიეტნამის მშვიდობისათვის, რომელიც მოეწყო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული ახალგაზრდების ინიციატივით. (საკდესი).

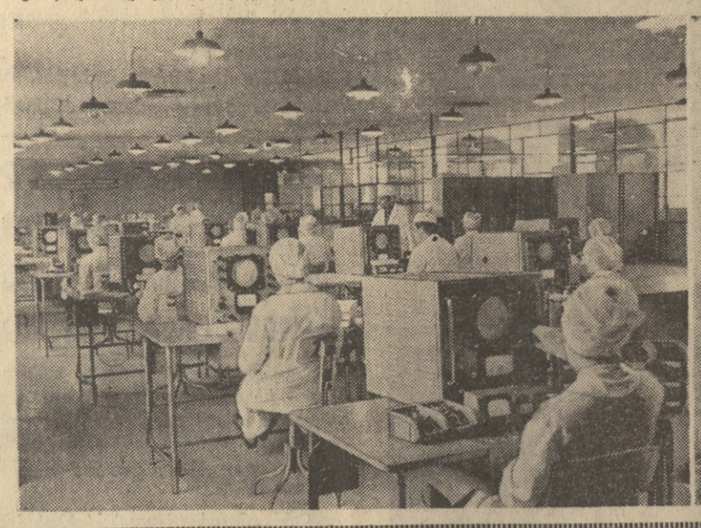

უხეში ხელყოფა

ჯაფო, 6 სექტემბერი. (საკდესი). ვიეტნამის სახალხო არმიის უმაღლესი სარდლობის კავშირის მისიამ გუშინ აცნობა ვიეტნამის სამეფოვალყურეო და საკონტროლო საერთაშორისო კომისიას, რომ 27 აგვისტოს სამხრეთ კორეის ხელისუფლებამ, სამხრეთ ვიეტნამში გაგზავნა ქვეითი დივიზია „თეთრი ცხენი“, რომელშიც 15 ათასი კაცია და რომელსაც მეთაურობს გენერალი ლი სონ დონ-გი. ამას იუწყება ვიეტნამის საინფორმაციო სააგენტო.

„ეს აგრესიის ახალი სერიოზული აქტია, რასაც ამერიკელი იმპერიალისტები და მაკ ჯონ ხის ხროვა სჩადიან, — აღნიშნავს კავშირის მისია. — სამხრეთ ვიეტნამში „თეთრი ცხენის“ დივიზიის შეყვანით მაკ ჯონ ხის დაქირავებულთა საერთო რიცხვი იქ შეადგენს 45 ათასზე მეტ კაცს, მათ შორის არის ორი ქვეითი დივიზია, საზღვაო ქვეითი ჯარის ერთი ბრიგადა, ათასობით მესაზგრე და სხვა გვაროვნობათა ჯარების სამხედრო მოსამსახურენი“.

სამხრეთ ვიეტნამში ამერიკის ჯარებისა და მათი სატელიტების ჯარების დამატებით შეყვანა ვიეტნამელი ხალხის დამოუკიდებლობისა და სუვერენიტეტის კიდევ ერთი უხეში ხელყოფა და ვიეტნამის შესახებ ჟენევის 1954 წლის შეთანხმებათა თავხედური დარღვევაა, ხაზგასმით აღნიშნავს კავშირის მისია.

სამხრეთვიეტნამელი პატრიოტების წარმატებანი

კანო, 6 სექტემბერი. (საკდესი). სამხრეთვიეტნამელმა პატრიოტებმა 28 აგვისტოდან 1 სექტემბრამდე სოფელ ანტინისათვის (ტეინინის პროვინცია) ბრძოლებში დაბიცეს და დაჭრეს 150-ზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი, აგრეთვე მწყობრიდან გამოიყვანეს 5 ვერტმფრინავი.

ვიეტნამის საინფორმაციო სააგენტო იმოწმებს „განთავისუფლების“ სააგენტოს და იუწყება, რომ წარმატება არ მოჰყოლია ამ სოფელთან პარტიზანთა გამაგრებული პოზიციების წინააღმდეგ ამერიკის ქვეითი ჯარის ბატალიონის იერიშებს. მარტო პირველ დღეს პატრიოტებმა მწყობრიდან გამოიყვანეს 100-ზე მეტი ამერიკელი, დაზიანეს მოწინააღმდეგის 9 ტანკი და ამფიბია ავტომობილი, აგრეთვე სამი ვერტმფრინავი.

ამერიკის მონოპოლიების სასამართლოდ

ნიუ-იორკი, 7 სექტემბერი. საკდესის კორესპონდენტი **ი. რომანოვი** გვატყობინებს:

„დომინგოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ხოაკინ ბალაგერი, რომელიც შეერთებულმა შტატებმა ხელისუფლების სათავეში ჩაიყენეს, იმით უხდის მადლობას, რომ სულ უფრო უმორჩილებს დომინგოს ეკონომიკას ამერიკის კაპიტალს. თუ კი დომინგოს რესპუბლიკაში ვინმე ამის წინააღმდეგ გაილაშქრებს, მას მაშინვე რეპრესიები მოელის.

ასე მოუვიდათ დომინგოს ელექტროენერგიის კორპორაციის ადმინისტრაციულ სამმართველოს წევრებს. როგორც ეს პროტესტი განაცხადეს ახალი ადგილური სესხის წინააღმდეგ, რომლის შესახებ ახლა წარმოებს მოლაპარაკება ამერიკის შეერთებული შტატების საექსპორტო-საიმპორტო ბანკთან, ბალაგერმა ყველა გადაყაყა პოსტებიდან. როგორც საბჭოს ახლა უკვე ყოფილმა წევრმა მანუელ ალსალმა თქვა, ამერიკის ბანკის სესხი „ხიანს აყენებს დომინგოს ინტერესებს“. 8 მილიონი დოლარი სესხის სხვა არახელსაყრელ პირობებს შორის, კერძოდ, წამოყენებულია პირობა, რომელიც ეკრძალავს კორპორაციას 17 წლის მანძილზე რაიმე საქმე აქონდეს სხვა საფინანსო ორგანიზაციებთან.

ბალაგერი ყოველნაირად ხელს უწყობს ამერიკის მონოპოლიათა ინტერესებს და ამისი ყველაზე მკაფიო მაგალითია მის მიერ წამოყენებული პროექტი კანონისა დომინგოს შაქრის კორპორაციის დაშლის შესახებ. ეს სახელმწიფო საწარმო აწარმოებს შაქრის 60 პროცენტზე მეტს. ბალაგერი იმიზეზებს კორპორაციის ზარალიანობას და განზრახული აქვს მიაყიდოს იგი ერთო უცხოელ და ადგილობრივ მეწარმეებს. დომინგოს რესპუბლიკის სიდიდით მეორე შაქრის

ამერიკის მონოპოლიების სასამართლოდ

ნიუ-იორკი, 7 სექტემბერი. საკდესის კორესპონდენტი **ი. რომანოვი** გვატყობინებს:

„დომინგოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ხოაკინ ბალაგერი, რომელიც შეერთებულმა შტატებმა ხელისუფლების სათავეში ჩაიყენეს, იმით უხდის მადლობას, რომ სულ უფრო უმორჩილებს დომინგოს ეკონომიკას ამერიკის კაპიტალს. თუ კი დომინგოს რესპუბლიკაში ვინმე ამის წინააღმდეგ გაილაშქრებს, მას მაშინვე რეპრესიები მოელის.

ასე მოუვიდათ დომინგოს ელექტროენერგიის კორპორაციის ადმინისტრაციულ სამმართველოს წევრებს. როგორც ეს პროტესტი განაცხადეს ახალი ადგილური სესხის წინააღმდეგ, რომლის შესახებ ახლა წარმოებს მოლაპარაკება ამერიკის შეერთებული შტატების საექსპორტო-საიმპორტო ბანკთან, ბალაგერმა ყველა გადაყაყა პოსტებიდან. როგორც საბჭოს ახლა უკვე ყოფილმა წევრმა მანუელ ალსალმა თქვა, ამერიკის ბანკის სესხი „ხიანს აყენებს დომინგოს ინტერესებს“. 8 მილიონი დოლარი სესხის სხვა არახელსაყრელ პირობებს შორის, კერძოდ, წამოყენებულია პირობა, რომელიც ეკრძალავს კორპორაციას 17 წლის მანძილზე რაიმე საქმე აქონდეს სხვა საფინანსო ორგანიზაციებთან.

ბალაგერი ყოველნაირად ხელს უწყობს ამერიკის მონოპოლიათა ინტერესებს და ამისი ყველაზე მკაფიო მაგალითია მის მიერ წამოყენებული პროექტი კანონისა დომინგოს შაქრის კორპორაციის დაშლის შესახებ. ეს სახელმწიფო საწარმო აწარმოებს შაქრის 60 პროცენტზე მეტს. ბალაგერი იმიზეზებს კორპორაციის ზარალიანობას და განზრახული აქვს მიაყიდოს იგი ერთო უცხოელ და ადგილობრივ მეწარმეებს. დომინგოს რესპუბლიკის სიდიდით მეორე შაქრის

სამხრეთვიეტნამელი პატრიოტების წარმატებანი

კანო, 6 სექტემბერი. (საკდესი). სამხრეთვიეტნამელმა პატრიოტებმა 28 აგვისტოდან 1 სექტემბრამდე სოფელ ანტინისათვის (ტეინინის პროვინცია) ბრძოლებში დაბიცეს და დაჭრეს 150-ზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი, აგრეთვე მწყობრიდან გამოიყვანეს 5 ვერტმფრინავი.

ვიეტნამის საინფორმაციო სააგენტო იმოწმებს „განთავისუფლების“ სააგენტოს და იუწყება, რომ წარმატება არ მოჰყოლია ამ სოფელთან პარტიზანთა გამაგრებული პოზიციების წინააღმდეგ ამერიკის ქვეითი ჯარის ბატალიონის იერიშებს. მარტო პირველ დღეს პატრიოტებმა მწყობრიდან გამოიყვანეს 100-ზე მეტი ამერიკელი, დაზიანეს მოწინააღმდეგის 9 ტანკი და ამფიბია ავტომობილი, აგრეთვე სამი ვერტმფრინავი.

სახელმწიფო დეპარტამენტი უარყოფს

ვაშინგტონი, 7 სექტემბერი. (საკდესი). სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა პრესის საკითხებში მაკლოსკიმ გუშინ უარყო პრესაში დაბეჭდილი ცნობა იმის შესახებ, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს განზრახული აქვს ზოგიერთი სამხედრო ქვეგანაყოფი გამოიყვანოს სამხრეთ კორეიდან. „ჩვენ გეგმაში არა გვაქვს კორეაში ჩვენი ჯარების შემცირება“, — განაცხადა მან დღევანდელ პრეს-კონფერენციაზე.

დ. რასკის პეპადმყოფობა

ვაშინგტონი, 7 სექტემბერი. (საკდესი). ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანი დინ რასკი, რომელიც ავად გახდა ჩრიპით, გუშინ დაწვა ულუტერ რიდის სამხედრო ჰოსპიტალში მკურნალობისა და გამოკვლევისათვის.

ამას იუწყება სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელი პრესი-საკითხებში რობერტ მაკლოსკი.

რასობრივი მღელვარება ატლანტაში

ნიუ-იორკი, 7 სექტემბერი. (საკდესი). ქალაქ ატლანტაში (ჯორჯიის შტატი) გუშინ კვლავ დაიწყო რასობრივი მღელვარება. შფოთი დაიწყო მას შემდეგ, რაც პოლიციელებმა მძიმედ დაჭრეს ზანგი ჯაბუკი, რომელსაც ავტომანქანის მოპარვა დაბრალეს. როცა ეს ამბავი ქალაქს მოეფო, ქუჩებში ასობით ზანგი გამოვიდა. პოლიციელებს, რომლებიც შეეცადნენ გაერეკათ ეს სტიქიური დემონსტრაცია, ქვები და ბოთლები დაუშინეს. დემონსტრანტთა წინააღმდეგ გაგზავნეს სპეციალურად გაწვრთნილი რაზმები, რომლებმაც მაშინვე გამოიყენეს ცრემლსადენი გაზები. რაზმები მისდევდნენ ზანგებს და გზადაგზა სახლებს „ამშავებდნენ“ ცრემლსადენი გაზით. ერთერთ სახლში ცრემლსადენი გაზის მოქმედებით დაშავდა ხუთი ზანგი ბავშვი.

ამერიკის საინფორმაციო სააგენტოების ცნობით, პოლიციამ დააპატიმრა 20 დემონსტრანტი. ჯორჯიის შტატის გუბერნატორმა სანდერსმა უბრძანა ეროვნული გვარდიის ჯარისკაცებს „დაეხმარონ“ ატლანტის პოლიციას. ქალაქში მდგომარეობა კვლავ დაძაბულია.

ეროვნული

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის პოზიციას.

რომი. იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ორგანოს გაზეთ „უნიტას“ ტრადიციული XX ეროვნული ფესტივალი, რომელიც წელს მოდენაში მოეწყო, გაიმართა გმირ ვიეტნამელ ხალხთა სოლიდარობის ნიშნით.

ხუთ სექტემბერს მოდენაში კვლავ გაიმართა მახოხრივი დემონსტრაცია ვიეტნამის მშვიდობისათვის, რომელიც მოეწყო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული ახალგაზრდების ინიციატივით. (საკდესი).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეორეული ხალხის დასაცავად

ბლეკაული, 6 სექტემბერი. (საკდეხის სპეც. კორ.). აქ მუშაობას განაგრძობს ბრიტანეთის ტრედუნიონთა კონგრესი, რომლის დელეგატებმა დღეს ერთხმად მიიღეს რეზოლუცია მოითხოვნილ, რომ უზრუნველყონ ქალების თანაბარი ანაზღაურება თანაბარი შრომისათვის.

ინგლისის პროფკავშირული მოძრაობა მრავალი წელია იბრძვის მუშა-ქალთა არათანასწორუფლებიანობის ლიკვიდაციისათვის. 1963 წელს ბრიტანეთის ტრედუნიონთა კონგრესმა მოუწოდა ლეიბორისტული პარტიის ხელმძღვანელებს ხელისუფლების სათავეში ჩადგომისას მოუსწონ ეს სამარცხვინო დისკრიმინაცია. მაგრამ აი უკვე თითქმის ორი წელია, რაც ლეიბორისტები ხელისუფლების სათავეში არიან, მაგრამ საქმე წინ არ წასულა.

ბრიტანეთის ტრედუნიონთა კონგრესის დელეგატების მიერ მიღებულ ზოგიერთ რეზოლუციაში ეახსნა ლეიბორისტული მთავრობის საქმიანობის მეორე უარყოფითი ასპექტიც — წარმოებაში უსაფრთხოების ტექნიკის არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა. ერთ-ერთ რეზოლუციაში, რომელიც მანუანათშენებელთა გაერთიანებულმა პროფკავშირმა წამოაყენა, აღნიშნულია, რომ ახლო მრეწველობაში უბედური შემთხვევებისა და ავადმყოფობათა შედეგად უფრო მეტი სამუშაო საათი იკარგება, ვიდრე გაფიცვების გამო.

საზღვაოდღეებრიობა ეეფფოთებულია

ვაშინგტონი, 7 სექტემბერი. (საკდესი). სენატის საგარეო საქმეთა კომიტეტის ფულბრაიტის გადაწყვეტილებამ სენატორების დაშლეს მოაწყოს ტაილანდში ამერიკის ჯარების რიცხვის გაზრდის საკითხის საჯარო განხილვა, ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის აშკარა უკმაყოფილება გამოიწვია. სწორედ ამიტომ იყო, რომ მთავრობა შეეცადა დაეყოლიებინა ფულბრაიტი, რომ უარი ეთქვა ამ საკითხის საჯარო განხილვის იდეაზე. მაგრამ სენატის კომისიამ უარყო მთავრობის თხოვნა, რომ ტაილანდის პრობლემა განიხილონ დახურულ დარბაზში.

საიდუმლო რადია, რომ პენტაგონმა ტაილანდში აუშენა ოთხი საავიაციო ბაზა, რეაქტიული ავიაგამანადგურებელი — ბომბდამშენები „ფ-105“ ამ ბაზებიდან მეკობრულად ესხმიან თავს ვიეტნამის დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და ლაოსს. პენტაგონი ტაილანდში აშენებს მეხუთე ძლავრ სამხედრო-საჰაერო ბაზას. სახელმწიფო მდივნის თანაშემწემ შორეული აღმოსავლეთის საქმეებში უფროსმა ბენდიმ აღიარა, რომ ამერიკის ჯარების რიცხვი ტაილანდში 25 ათას კაცს უდრის. უპირატესად ეს საავიაციო ნაწილებია.

„უნდა გავარკვიოთ, — განაცხადა სენატორმა ფულბრაიტმა, — სათ მიეფიცათ (ტაილანდში. კორესპონდენტის შენიშვნა). ეს მეორე ვიეტნამად ხომ არ გადაიქცევა?“ აღიც კონგრესს, არც ამერიკის საზოგადოებრიობას, ხაზგასმით აღნიშნა სენატორმა, არ აცნობებენ ამერიკის შეერთებული შტატების მზარდ სამხედრო ვალდებულებებს ტაილანდის წინაშე.

ამ დღეებში ამერიკის პრესა აღნიშნავს, რომ კვლავ სიიდუმლოდ რჩება, თუ რა ხასიათისაა ვაშინგტონის ოპერაციები და განზრახვები ტაილანდში. ზოგიერთი მამოძრავებელი ფაქტორი გამოთქვამს ექვს, რომ ფულბრაიტმა შეძლოს მთავრობისა „დუმილის“ დარღვევა. მაგრამ თვით ის ფაქტი, რომ ამ საკითხს განიხილავენ, ამყარებენ ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის სერიოზულ შეშფოთებას სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში ამერიკის მხედრიონის აქტივობის საშიში ზრდის გამო.

ეროვნული

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის პოზიციას.

რომი. იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ორგანოს გაზეთ „უნიტას“ ტრადიციული XX ეროვნული ფესტივალი, რომელიც წელს მოდენაში მოეწყო, გაიმართა გმირ ვიეტნამელ ხალხთა სოლიდარობის ნიშნით.

ხუთ სექტემბერს მოდენაში კვლავ გაიმართა მახოხრივი დემონსტრაცია ვიეტნამის მშვიდობისათვის, რომელიც მოეწყო იტალიის ყველა კუთხიდან ჩამოსული ახალგაზრდების ინიციატივით. (საკდესი).

ეროვნული

ა გ რ ე ს ი

ბონი. ფინანსურ [illegible] ხაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობა უწევს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესორებსა და კის მარიონეტულ რეჟიმს, მოუყვება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის უშუალო მონაწილეობა ბინძურ ომში, რომელიც ვაშინგტონმა ვიეტნამში დაიწყო, ნათქვამია დასავლეთ გერმანიის საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ფრენკიშერ კრაისის“ განცხადებაში.

გერმანელ სტუდენტთა სოციალისტური კავშირი აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედების შედეგად შესაძლოა წარმოიშვას საყოველთაო საერთაშორისო კონფლიქტი და მოითხოვს, რომ სამხრეთ ვიეტნამიდან გამოიყვანონ უცხოეთის მთელი ჯარები, მოაწყონ მშვიდობიანი მოლაპარაკება სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის მონაწილეობით.

ქალაქ რენდსბურგში (შლეზვიგ-ვოლშტაინი) გაიმართა დემონსტრაცია, რომლის ათასზე მეტ მონაწილეს მოჰქონდა ტრანსპარანტები წარწერებით, რომლებიც გმობდნენ ამერიკის

ბახტრიონიდან ახვეტამდე

ლადო მრელაშვილი

ჯერ კიდევ ბალღობიდან ვიცოდი: არც ერთი მონამყენე სანამყენე რასა არ აარჩის ვაზს, თუ კვირტი ახლო-ახლო არა აქვს. მრავალკვირტიანი რქა კი ნიშანია ყურძნის ბარაქიანობისა.

ვენახის ჭია კარგახანია შემოჯდარი ყოფილა და ჭილს მოვიცალე მისთვის. გაზაფხულზე ჩემს სოფელში ათასიოდე კვადრატული მეტრი მიწა ორპირზე მოვხანი და გავწმინდე. სანამყენად ამერიკული საძირე ნაშოვნი ვქონდა. ახლა მხოლოდ ისღა მაკლდა, ზურგი დამევლო და საკვირტე რქები ამეკრა, რქები, რომელთაც ძალიან ახლო-ახლო ქონდა კვირტები.

ეს მოხდა ამ ჭილის გაზაფხულზე:

ჯერ ისევ ბინდბუნდი იყო, როცა თელავში ჩავედი. სანამ ოდესღაც განთქმული თელავური ხინკლის ახლანდელ უგემრელო ნაშიერს ჭაშნიკს ვუსინჯავდი სასაუზმეში, შემომპარეთდა ციდეც. ჩემს სოფლამდე კარგა მანძილი იყო და ავტობუსს დაველოდე. უცებ ჩემს წინ „ვოლგა“ დამუხრუჭდა. მანქანიდან საშუალო ტანის ოდნავ წითური კაცი გადმოვიდა და გადამეხვია.

— თუ იყალთოში მოხვალ, ჩაჯექ და წაგიყვან.

ჩავსხედით.

დიდი ხნის მეგობრები ვართ მე და ალექსი. მეკითხება, ახალს რასა ფერავ. ბავშვივით ხარია ჩემი ყოველი ახალი წიგნის გამოსვლა.

ამბეგანში ალექსი მცირე ხნით ავიდა რაიკომში, მაგრამ სანამ იქაურ საქმეებს მოაწესრიგებდა, კარგა ხანი გავიდა. მერე მეორე მდივანს დაუბარა, პანკისს მიედივარო, და გარეთ გამოვედით. მე ჩემი გულის წადილი გავაგებე მრავალკვირტიანი ვაზის რქის შესახებ.

— ახლა გიორგის შინ ვერ ვიპოვნ. თავისი ბრიგადის ნაკვეთებში ქნება გასული. მოდი მეურნეობაში ავიდეთ, — მეუბნება ალექსი.

— ეს ვინ გიორგია?

— ვინც რქები უნდა აგვიჭრას. ბრიტონაშვილია. არ გაგიგია? მაგიანა მევენახეს კახეთში ძნელად ვნახო. ღმერთმანი, ერთი წელიწადი მაგატ მაგაზე დაიწერება.

ამბეგის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის კანტორაში დირექტორმა ბარსეგან ბიძინაშვილი დაგვიხვდა. რაიკომის მდივანი რომ დაინახა, შეცბუნდა:

— თუ რამე გინდოდათ, დარეკავდით და იქ გავჩნდებოდი.

— ძალიან გეწყინა ჩვენი დანახვა? — ჩაეღიმა ალექსს. — ფიქრი სე გაქვს, მასპინძლობა ჩემზე იყოს.

— დარეკე ვიცნობდი გარსეგანს და ეროკეთხე. შემდეგ გიორგი ხარატონაშვილი ვახსენეთ.

— თავის ბრიგადაში იქნება, ახლა შინ რას იპოვნი? თუ ძალიან გჭირდება, მანქანას გაგგზავნი და ამოვიყვან.

— ამოყვანით ჩვენ ამოვიყვანთ, შენ „კოლხოზნიკი“ გვაუთხოვე მხოლოდ, — თქვა ალექსმ და მე მომბრუნდა: მინდოდა ახალნასხლავი ვენახებისთვის დამეხედნა და ბახტრიონზე ამავალი გზაც მენახა — შეკეთეს თუ არა.

გიორგი ხარიტონაშვილის ბრიგადის ნაკვეთებს მალე მივაღწიეთ.

ძირებგამობარული ვაზები მავთულზე წაჩოქილიყვნენ და მწკრივთა შორის გავლებული გუთნის კვლებს მიჯრით დასცქეროდნენ. გიშერივით მბზინავი ბელტები ერთურთზე წაწყობილიყვნენ და თითქმის უკვე აფუებულ ველრდებს უშვერდნენ გაზაფხულის მზეს.

ორნი გამოვიდნენ მწკრივებიდან და მოგვესალმნენ: ერთი გიორგის უბნის აგრონომი გივი ირემაძე აღმოჩნდა, მეორე კი ჩემი თანასოფელი და მეგობარი გიგა ბეღანაური. ძალიან გამიხარდა გიგას დანახვა. მაღალი, შავშავი და ბეჭგანიერი, მიუხედავად ხუთ ათეულ წელთა სიმძიმისა, ისევ ისეთი ახოვანი და ლამაზია, როგორიც ბალღობისას მახსოვს. ოღონდ ეგ არი, ჭაღარა შეპარვია საფეთქლთან. გიგაც ამავე მეურნეობის აგრონომი ყოფილა.

— შარშან სიცივემ მომისწრო რთველზე, — ჩივის გიგა, — ორი ათას ცენტნერზე მეტი ყურძენი მომიყინა და გამიფუჭა. ძაღლის ბედი აქვს ამას. — მაჩვენებს გიგიზე.— მოასწრო დაკრეფა. მარტო გიორგი ხარიტონაშვილის ბრიგადამ საშუალოდ ჰექტარზე 112 ცენტნერი მიიღო. წელს გვალვა იყო, მაგრამ პირს არ შეგრცხვენენ.

ვაზებში შევეერეთ მე და ალექსი, აგრონომები უკან მოგვყვნენ. სხვა იყო გაჩაღებული. ალაგ-ალაგ კი სარმავთულის შეკეთება მიდიოდა და ზოგან ქვისგანაც წმენდნენ ნაკვეთებს.

ხმამაღალი ლაპარაკი მოგვესმა მარჯვნიდან. შევჩერდით და იქით გავიხედეთ.

— ოჰო, გიორგი ბობოქრობს! — ამბობს ალექსი. — აი თურმე სადა ჰქონია ვეფხვს ბუდე.

საურმეზე გავედით და გაჯავრებული ბრიგადირისკენ წავედით. ჯერ არც კი ვიყავით მისული, რომ გიორგიმ მსხვილეს ხელიდან წაჰგლეჯა სასხლავი და გასხლეულ ვაზებს ხელახლა დაუწყო სხვლა. ხარატონაშვილი თან სსლაკს და თან ჭკუას არიგებს თავისი ბრიგადის წევრს.

— სად გაგონილა ვაზის ასე დატვირთვა! რა ემმაკად უნდა ვაზს ხუთი და ექვსი რქა და ხუთი-ექვსი ნეკი? ან თითო რქაზე ამდენი კვირტი შეიძლება? გაგათამამა შარშანდელმა მოსავალმა? ხომ არ დაგავიწყდა, რომ კარგი მოსავალი ზედმეტი რქების შერჩენით არ მოგიყვანია? ვაზს შვილივით უნდა მოვლა-პატრონობა და ფერება. შენ კი მტრულად ექცევი. ეგრე ვაზი „მოიწველება“, აწლოიკდება და ერთი-ორი წლის შემდეგ შეიძლება სულაც გაბერწდეს.

გიორგიმ ზედმეტი რქები და ნეკები წაჭაჭრა, კვირტებიც საჭირო რაოდენობით დაუტოვა ახლომახლო ვაზებს და მერე დანარჩენ მწკრივებს გაუყვა. თავისი აგრონომის შეძახილმა ძლივს გამოარკვია საფიცხებული ბრიგადირი.

— რა ამბავში ხარ, კაცო, მეორედ მოსულა? ხალხი მოვიდა შეხთან და შენ ყურიც არ გაგიპარტყუნებია.

ხარიტონაშვილი ერთ ხანს გაოცებული მოგვაჩერდა, მერე ჩვენკენ გამოსწია და მოგვესალმა.

— ბოდიში, რომ დროზე ვერ შეგამჩნიეთ, ცოტა გავფიცხდი. ხომ იცით, ვლები კაცი ხარბია. ვაზი ზედმეტად დაუტვირთავთ და მინდა ნორმაზე დავაყენო. კარგი მუშაა, მაგრამ მაინც უხარბნია. რაში დაგჭირებიან? თქვენი ხმალი და ჩემი კისერი.

საშუალო ტანისაა გიორგი, მზით დამწვარი ღაწვები ყავიფრად ულაპლაპებს. ყვრიმალის ოდნავ გამოწეული ძვლები მოკლე, ენერგიულ ნიკაპს დაჰყურებენ. ღია წაბლისფერ თვალებში კეთილი, მხიარული ნაპერწკლები კრთიან.

— სტუმარია მოსული, შენი ვენახის ნახვა უნდა, — ეუბნება ჩემზე ალექსი და თან ვაზიდან ვაზთან დალაჯებს, ნახნავს გაჭყურებს და ამოწმებს. მერე სწვდება ბელტებს, ხელში ფშვნის და ძირს აბნევს. — ნამდვილი გაზაფხულია. ადრე მოგვადგა ეს დალოცვილი. საქმე როგორა გაქვთ, გიორგი, ბრიგადაში?

— არა, გვიჭირს რა. შემოდგომაზამთრის სამუშაობი მოთავვებული გვაქვს და სასუქებიც შეტანილია მთელ ფართობზე. მალე ხირხატანებსაც გავწმენდთ ქვისაგან. სარ-მავთულის შეკეთებაც მოთავებულია. რაში დაგჭირვებიათ ჩემი ვენახი?

— გავიდეთ, ვაჩვენოთ ამ კაცსა და იქ გეტყვით. გცალია თუ არა?

— კაი კაცისთვის ყოველთვის მოვიცლი, — იღიმება გიორგი. — აჰა, ბიჭო, დაიჭი მაკრატელი და პატივით მოექეცი ვაზსა.

როგორც კი მანქანაში ჩავსხედით, გიორგი ეუბნება მძღოლს:

— ჩვენკენ აატარე მანქანა, ბიჭო, გასაღებს წამოვიღებ კლიტისას.

— რაო, გიორგი, ვენახის კარს უკვე კლიტეს ადებ? — უკვირს გიგას.

— ვენახს თავიდანვე უნდა მოვლა ახალ პატრუსავით, ზოგიერთ ცხენსა და ძროხას იმდენი ნამუსი კი არა აქვს, გვერდი აუაროს დაუკეტავ კარს.

მშვენიერი სახლკარი გაუწყვია გიორგის. წინა ეზო ხეხილით არის საგაჩამწკრივებულან, მეორე მხარეს კი ვაზები გაჭყოლიან მავთულებს. ვენახსა და ხეხილს შუა მარანი აუშენებია პატრონს და იქვე მურა ძაღლიც დაუბამს ჯაჭვით.

ვათვალიერებთ იქაურობას და გაოცებული ვართ: პატარძლის დაგვილ ეზოსავით კრიალებს იქაურობა. ვაზის ძირები და მწკრივთაშორისები დაბარულ-გადახნულია. რქა ვაზისა გაპატრიარქებულა და ყინჩად აღერილა, მავთულებზე მიჯრით მიწყობილი.

იმვიათად მინახავს ვენახი, სადაც ასე ახლო-ახლო ქქონია კვირტი რქას. საოცარია, რა მუყაითი უნდა ყოფილიყო ამხელა ნაკვეთზე იმდენი სანამყენე კვირტის შემრჩევი.

— გაგაცდინეთ, გიორგი,—ბოდიშს იხდის ალექსი, — მაგრამ ხომ იცი, სტუმარი ღვთისაა. ქალაქში გაუგია ამ კაცს შენი ვენახის ქება და უნდა მაგის ჯიშისა გიმრავლოს. ხომ არ დაზარდები, რომ დასამყნობად საკვირტე რქები შეურჩიო.

— ჯერ ერთი: სტუმარი ღვთისა კი არა, — მსაპინძლისაა, — სავსე ხელადას ართმევს გიგას გიორგი. — მეორეც როდის იყო, რომ მე კაი კაცს კაი საქმეზე ვზარდებოდი? თუ უნდა, დღესვე შევურჩევ და გავაკეთ.

—აჰა, ძმაო, — მომიბრუნდა ალექსი, — შენი საქმე უკვე გაიჩარხა. ახლა კი მეც ჩემს საქმეს მივხედავ, საღამოთი კი ჩემი სტუმარი ხარ.

— გიორგის ნუ გავაწბილებთ, ამაღამ ამასთანა ვარ დაპატიჟებული და მოდი ეს კაციც და თქვენც ჩვენ გვეწვიეთ, — ეუბნება გიგა რაიკომის მდივანს.

კოლმეურნეობაში მისი დაარსებიდან შესულა ხარატონაშვილი და მეცხოველე მევენახედ ქცეულა. იმჟამად კოლმეურნეობას მხოლოდ ნახევარი ჰექტარი ვენახი ჰქონია. გადაუწყვეტიათ ვენახის ფართობის გადიდება და სანერგეც შეუქმნიათ, რომლის მომვლელ-ყარაულადაც გიორგი დაუნიშნავთ. ნამყენსაც აკეთებდა და 35.000 ცალ ნერგსაც თავად უვლიდა.

— 1934 წლიდან იგრე დაოსტატდნენ მენამყენეები მყნობაში, რომ 100 ცალი ნამყენიდან 69 ცალ პირველი ხარისხის ნამყენს ახარებდნენ, — სიამოვნებით იგონებს გიორგი. — სწორედ ამაზე იყო, რომ ჩვენი ბრიგადის ბრიგადირი ბაგრატ ჩხეტიანი, როგორც საუკეთესო მევენახე, მოსკოვში იყო და ოქროს საათითაც დაჯილდოვეს. ამის მერე იმატა ვენახის ფართობმა. შემდეგ ის იყო, ბაგრატა კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ აირჩიეს და ბრიგადირობა მე დამრჩა. მერე თანდათან ვუმატეთ და ვუმატეთ ვენახსა, და ომის წინ უკვე 26 ჰექტარი ვენახი ქქონდა ბრიგადას.

როდესაც დიდი სამამულო ომი დაწყებულა, გიორგი არმიაში გაუწვევიათ საშობლოს დასაცავად. შემდეგ კი ავადმყოფობის გამო დემობილიზებულ იქნა და კვლავ ზურგის ფრონტს დაუბრუნდა, რომელიც, იმჟამად არანაკლებ ესაჭირეოდა ჩვენს ქვეყანას.

ხელგაუჭირებელი და ფეხჩაუკრეფავი იყო გიორგი. ჯარისკაცის მაზარანაცვამ კაცს კარგად ესმოდა ჯარისკაცისა და ამიტომ წარამარა გზავნიდა ფრონტზე ამანათებს: თბილი წინდები, ჩუქჩხელები, ღორის ქონი, ბაშში თუ ხილი ყოველ თვე ეწყობოდა ყუთებში გიორგის ოჯახში.

ხარატონაშვილის არმიიდან დაბრუნების შემდეგ კოლმეურნეობაში მევენახეობის ბრიგადა დამლილა. ვილას სცხელოდა მაშინ ვაზისთვის? — ვისაც როგორც მოუხერხდებოდა და რაზედაც საჭირო იყო, იმაზე და ისე მუშაობდა.

გიორგიმ მაინც ვერ გაიმეტა თავისი ნაამაგარი ვენახი, ვერ მიატოვა უპატრონოდ ვაზი და, რადგანაც ცხენები აღარ ყავდათ, ხარ-კამეჩს მოკლე-მოკლე უღლები გაუკეთა და იმითი ხნავდა რიგთაშორისებს. მეხრეობად ქალები ყავდა უღლებზე და ქალებივე უგლიდნენ საღამოთი საქონელს.

შემდეგ ის იყო, დამთავრდა სამამულო ომი. დადუმდნენ აყეფებული ზარბაზნები და ნელნელა დაუბრუნდნენ ციხას წასული ვაჟკაცები. ჯერ დაჭრილები გამოჩნდნენ, შემდეგ კი დემობილიზებულნი და გიორგის ბრიგადამ და ვაზმაც თანდათან მოიდგა სული.

კვლავ ჩადგა ნაგუბარში წყალი და კვლავ დამშვენდნენ ვენახები.

როდესაც ხალხი მომრავლდა ბრიგადაში, მაშინ ნაკვეთები მიიმაგრეს. თვითონ გიორგიმ ერთი ჰექტარი აიღო თავის წილად და 1949 წელს ამ ნაკვეთზე 90 ცენტნერი ყურძენი მოიყვანა. ეს კი დიდად გასაოცარი რამ იყო მაშინდელი ანგარიშით, რადგან ჰექტარზე საშუალო მოსავლად 30-35 ცენტნერი ყურძენი ითვლებოდა, ხოლო ყველაზე მაღალ მოსავლად 40-45 ცენტნერი.

თანდათან მატულობდა ვენახის ფართობი. იზრდებოდა მოსავლიანი ვენახები და ჩნდებოდა ახალშენები. 1958 წელს უკვე 40 ჰექტარს გადაჰკარგა.

იმატა ხალხმაც და დამუშავების ხარისხმაც. სახელმწიფომაც მეტი ყურადღება დაუთმო მევენახეობას. მექანიზაციამაც დიდი ადგილი დაიკავა ჭიგოს მაგივრადაც მარტო სარი და მავთული დარჩა ვაზებში.

დიდი ყურადღება დაეთმო აგროწესების დროულად და ხარისხიანად ჩატარებას. მინერალური და ორგანული სასუქებით მიწის განოყიერებას. სიმჭიდროის მოსასპობად ვაზის გამორგვასა და მზრების გაგრძელებას უფრო მონდომებით მიჰყვეს ხელი. იმატა მოსავლმაც და ახლა უკვე ჰექტარზე 90-100 ცენტნერამდე ავიდა მოსავალი.

და, ბოლოს, 1962 წელს, ჰექტარზე საშუალოდ მოსავლიანობამ 110 ცენტნერს მიაღწია. სწორედ ეს იყო მიზეზი, რომ რაიონის ხელმძღვანელობამ გიორგის ბრიგადას რაიონის გარდამავალი დროშა მიაკუთვნა.

1963 წელი მთელი საქართველოს მეგვინახეთათვის ყველაზე მძიმე წელი იყო. ვენახი ჭრაქმა დაეხიანა, ვაზმა თავის დროზე ვერ დაიყვავილა. გადაულებელი და განუწყვეტელი წვიმები მეწამლვის საშუალებას არ იძლეოდა. ვერაფრით ვერ დაამშვიდეს რიგთაშორისები. მაგრამ გიორგიმ მაინც ივაჟკაცა და ამ წელისათვის გუგონარი მოსავალი — ჰექტარზე საშუალოდ 67 ცენტნერი მიიღო.

1964 წელს ვენახების ფართობმა კოლმეურნეობაში 89 ჰექტარს მიაღწია და ბრიგადაც ორად გაიყო. ხოლო 1965 წლიდან კოლმეურნეობა ამბეტის მეგვინახეობის საბჭოთა მეურნეობას შეუერთდა.

იანვარ-თებერვალში აწვენდა ვაზებს და ახეკვინებდა მანჯაჯიძის მეთოდით, რათა მეჩხერიანობა სრულიად აღმოეფხვრა. ყოველ ვაზს შერჩევით სხლავდა და დატვირთვითაც ვაზს შესაძლებლობის მიხედვით ტვირთავდა. არჩევდა დასეულნებულ მსხვლელებს და მხოლოდ მათ ასხვლევინებდა. სარ-მავთულს თავის დროზე არემონტებდა. დაკავებითაც თავის დროზე აკავებდა. ხოლო შემდეგ თვეებში ვაზის მწვანე ოპერაციების დროს ხომ სულ ზედ დაკაკანალებდა: ზედმეტი ყლორტების შეცლა, პირველი ფურჩხნა და ანვავა მეტად სათუთია და დიდ გამოცდილებასაც მოითხოვს.

— მაისშია ყველაზე საფრთხილო სამუშაოები, — უმატებს გიორგი. — ვაზის მავნებლებთანაც და ავადმყოფობებთან ბრძოლა.

— ვაზის ყვავილობა შარშან იგრე გამოზომა გიორგიმ, — სიტყვას ამოძვრეს მასპინძელს აგრონომი, — რომ ყვავილობის დაწყებისას უკვე ორჯერ ქქონდა შეწამლული. ყვავილობისას სისველე არ ვარგა. მაშინ მზიანი დღეებია საჭირო, რათა დამტვერვა უკეთ მოხდეს. სანამ ყვავილობა დაწყებოდა, მანამდე ვაზის ჯიშების შერჩევით რქის წვერები წაეწყვეტინა მთელ ბრიგადაში. რქის წვერებს უმთავრესად მწვანესა და საფეიერეს აწყვეტენ. რადგან ენერგია ზრდაში აღარ მიდის და ვაზი კარგად ყვავილობს. რქაწითელი ისედაც ძლიერი ზრდისაა და რქის წვეროს წაწყვეტას არ საჭიროებს.

— რა დროს წყვეტთ ხოლმე ვენახებში სამუშაოებს! — ვეკითხები აგრონომს.

— როგორც კი ყურძენში თვალი შვდა, მაშინვე დროებით წყდება სამუშაოები, — მეუბნება გიგა, — მერე მიდის რთველისთვის მზადება. შემუშავდება გეგმა, მარაგდება საჭირო რაოდენობით ჭურჭელი, ტრანსპორტი, სასწორები, დანები, კომპლექტდება მკრეფავთა ჯგუფები. გამოვყოფთ მწონავებს, მტვირთავებს, მარანში გადამზადებულებს. ხუთ დღეში ერთხელ ვზოპავთ მაქრიანობას და სანამ სიტკბო 19° პროცენტს არ მიაღწევს, რთველს არ დავიწყებთ.

— რთველი როდის დაიწყეთ შარშან?

— პირველ ოქტომბერს და 10 ოქტომბრამდე გაგრძელდა. — მეუბნება გიორგი. — ეგეგმით 15-20 დღეში უნდა დამემთავრებინა, მაგრამ ათ დღეში ჩავეტეი.

— მსხმოიარე ვენახის 21 ჰექტარზე ეგეგმით 1.310 ცენტნერი უნდა მიეღო, მაგრამ 2.350 ცენტნერი მიიღო, — ეამაყება ირემაძეს. — ესე იგი ჰექტარზე საშუალოდ 112 ცენტნერი მიიღო და საერთო გეგმას 1.040 ცენტნერით გადაეჭარბა. იმიტომაც არის, სოციალისტური შრომის „გმირობა რომ დაიმსახურა, — ამთავრებს აგრონომი.

— მარტო მე რა, — თავმდაბლობს მასპინძელი, — ჩემი ბრიგადის წევრებს რომ არ ეყოჩაღნათ. მე რას ვიზამდი? — აი, გიორგი მაისურაძემ, მაგალითად, ნახევარ ჰექტარზე 30 ცენტნერის მაგიერ 80 ცენტნერი მიიღო და 996 მანეთი პრემია დაიმსახურა; გიორგი ჭილაშვილმა ნახევარ ჰექტარზე 95 ცენტნერი მიიღო, შალვა ჭილაშვილმა ერთ ჰექტარზე — 140 ცენტნერი. ოსებს დავითაშვილმაც ნახევარ ჰექტარზე ცოტა მეტიდან 90 ცენტნერი, და ყველას სად ჩამოთვლი? ის ორი ბერიკაცი კი კარგად მახსოვს, რა გახარებული იყვნენ: ერთი ალექსი დავითაშვილია, რომელმაც ნახევარ ჰექტარზე 85 ცენტნერი მოიყვანა, მეორე კი პაკელი ბასილაშვილი, ნახევარ ჰექტარზე 87 ცენტნერი რომ მიიღო, ჰექტარზე გადაანგარიშებით 174 ცენტნერი.

— შენ რამდენილა მიიღე პრემია, გიორგი? — ვეკითხები მასპინძელს.

— მე და ჩემმა დედაკაცმა 1.200 მანეთი მივიღეთ. ჩვენმა ბრიგადამ კი სულ 18.000 მანეთი.

— წელს რაღას აპირებ? — ვეკითხები გიორგის.

გიორგი იღიმება.

— წელს გავთამამდი და ჰექტარზე 112 ცენტნერიდან 120 ცენტნერამდე ავუწევ.

— ძალიან მაგარი რამე გიკისრია, — ვამბობ და მანქანაში ვსხდებით.

გიორგი ვენახის კარებს ჩამოყრდნობია და ღიმჩამდგარი თვალებით გვაცილებს.

გიგა და გივი მეურნეობის კანტორასთან ჩამოვიდნენ.

გარსეგანს მადლობა ვუთხარით „კოლხოზნიკის“ თხოვგებისთვის და ისევ ალექსის „ვოლგაში“ გადავსხედით.

— აბა, ბახტრიონს ჩაგვიყვანე, ბიჭო, — ეუბნება შოფერს ალექსი და თვალის ქნევით იჯერებს გულს.

გზის შეკეთება, რომლის დასათავლიერებლადაც წამოვედით, უკვე ბახტრიონის ციხის ნანგრევებამდე მოუთავებიათ.

მანქანა თითქმის ობელისკის ძირთან მივიდა და გაჩერდა.

— ათასი ეკსკურსია მოდის ხანახვად, ხომ რიგიანი გზა უნდა იყოს? — მეუბნება ალექსი და მანქანიდან გადმოდის. — მოდი, ბატონ ამოვსუფთავთ, გავიხედ-გამოვიხედოთ, თვალს წყალი დავალევინოთ და მერე პანკისს წავიყვან.

ბახტრიონის ლეგენდარული ციხის ნანგრევები მცირეოდენილა შემორჩენია. ოღონდ მაღალ ობელისკი აღმართულა მათ შუა და მნახველებსა და გამვლელ-გამომვლელს ახსენებს, რომ ერთ დროს მან გადაწყვიტა მარტო კახეთისა კი არა, იქნებ საქართველოს ყოფნა-არყოფნის ბედიც. უნებურად მახსენდება ხალხური ლექსი:

ბახტრიონს სხედან თათრები,
საქმეს ამბობენ ძნელსაო,
..ამბეგას ჩავეჭრით ვენახებს,
შიგ ჩავასხლეთ ელსაო“.

მაგრამ ვერც ერთი გადამთიელის ხელმა ვერ მოსპო ახმეტის ვაზი. ვეღარც ელენმა იბოგინეს ახმეტახა და მის მიდამოებში. ქართულმა სახალხო ლაშქარმა მილეწ-მოლეწა მომხდურნი, და ახლა ათას ეცილებენ გამოვლილ, დუდაბით ნაგებ ციხის კედელზე თუ შედგები და გაიხედ-გამოიხედავ, ყველგან თვალგასახარად დაფენილან ვენახები, ზვრები და ისევ ვენახები.

დაე გაიხაროს ათასი გიორგის მარჯვენამ და ათას ახმეტას აძღიერეს ვაზი!...

ახმეტა.

• • •

სურათზე: წინა პლანზე — სოციალისტური შრომის გმირი გ. ხარიტონაშვილი.

ფოტო ვ. ცხაოშვილისა.

ახლოვდება მოთას

ლენინგრადი

რუსთავლისადმი

რუსთაველს

რუსთავი. (საკ. კორ.). „რუსთაველები რუსთაველს“ —ასეთი სათაურით გამოსაცემად მზადდება წიგნი, რომელშიც შევა რუსთავში მომუშავე მუშა პოეტების და პროზაიკოსების რუსთაველისადმი მიძღვნილი ახალი ნაწარმოებები.

იუბილესთვის მზადების დღეებში მეტალურგთა ქალაქში სხვა მნიშვნელოვანი ღონისძიებებიც ხორციელდება. თითქმის ყველა ბიბლიოთეკაში, წიგნის მაღაზიასა თუ საზოგადოებრივი თავშეყრის სხვა ადგილებში მოეწყო გენიალური პოეტისადმი მიძღვნილი სპეციალური გამოფენები.

უკვე დამთავრდა ერთ-ერთი ცენტრალური ქუჩის — რუსთაველის სახელობის პროსპექტის რეკონსტრუქცია. ქალაქის მარცხენა ნაპირის დასახლებაში მოავლენდა ახალი კინოთეატრი, რომელსაც რუსთაველის სახელი მიეკუთვნება. სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს ქალაქის მხარემცოდნეობის მუზეუმის რეკონსტრუქცია. აქ ერთი განყოფილება დამთმობილი აქვს „ვეფხისტყაოსნის“ ექსპოზიციებს, მეორე განყოფილება კი ასახავს თანამედროვე რუსთავს.

———

მესხეთის გული ემზადება

იუბილეს დღეებში უამრავი ხტუმარი ეყოლება მესხეთის გულს — ახალციხეს. რუსთაველის სახელთან დაკავშირებული ძველი ისტორიული ადგილებისა და კულტურის ძეგლების დასათვალიერებლად აქ ჩამოვლენ როგორც ჩვენი სამშობლოს სხვადასხვა კუთხიდან, ისე საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან.

სტუმრების შესახვედრად ემზადება მთელი ახალციხის რაიონი. საიუბილეოდ გათვალისწინებულმა ბევრმა კარგმა ღონისძიებამ უკვე ფრთები შეისხა.

ჯერ კიდევ ადრე გაზაფხულზე ათასობით ძირი მარად მწვანე და ფოთლოვანი ხე-მცენარე დარგეს ქალაქ ახალციხის შემოსასვლელი გზის ნაპირებსა და სკვერებში. გამწვანდა და კეთილმოეწყო ქალაქის ქუჩები.

რკინიგზის სადგურის წინ აღიმართა სამამულო ომში სამშობლოსათვის თავგანწირულ ვაუკაცთა ხსოვნისადმი მიძღვნილი ობელისკი.

ქალაქის ცენტრში მოეწყო რუსთაველის სახელობის ახალი მოედანი, სადაც უკვე დაიდგა პოეტის ძეგლი.

იუბილესათვის მზად იქნება ახალი ფართოეკრანიანი კინო-თეატრი, რომელიც დაიტევს 400-მდე მაყურებელს. რეკონსტრუქტირდა უკეთოდ აგრეთვე ქალაქის მეორე დიდ კინოთეატრს.

მთავრდება რესტორან „მესხეთისა“ და სასტუმრო „მესხეთის“ რეკონსტრუქცია. ეს უკანასკნელი მთლიანად გაეწყობა ახალი ავეჯით.

ახალციხის მახლობლად მდინარე მტკვარზე მთავრდება არქიტექტურულად ლამაზად გაფორმებული 150 მეტრიანი რკინა-ბეტონის ხიდი, რომელსაც რაიასბჭოს აღმასკომის დადგენილებით უკვე მიენიჭა რუსთაველის სახელი. იუბილეს დღეებში საზეიმოდ გაიხსნება და ახალციხეში ჩამოსული სტუმრები ამ ხიდზე გავლით გემგართებიან ვარძიისკენ.

მალე მზად იქნება აგრეთვე საზოგადოებრივი კვების, ვაჭრობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების სხვა ახალი ობიექტები — ლამაზად გაფორმებული კაფე-სახადილოები, პავილიონები, მაღაზიები, სპარიტმეხერეოები და სხვა. ქალაქი ახალციხე საზეიმო იერს იღებს.

შ. მაისურაძე,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

დიდი პოეტის სახელოგისა

ტყიბული. (საკ. კორ.). ტყიბულის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა ამ დღეებში ქალაქის პიონერთა სასახლეს შოთა რუსთაველის სახელი მიაკუთვნა. ნაქერალის მთის ქედს, ერთ-ერთ ყველაზე მაღალ მთას, სადაც საფუძველი ჩაეყარა მეშახტეთა დასვენების მძლავრ კერას — სანატორიუმ-პროფილაქტორიუმს, რუსთაველის მთა ეწოდა. გადაწყდა ქალაქის ცენტრში მაგისტრალური ქუჩის თვალსაჩინო ადგილას დაიდგას შოთა რუსთაველის ბიუსტი.

საიუბილეო დღეების უკეთ შეხვედრად საერთო ფერხულში ჩაებნენ წყალტუბოს რაიონის სოფელ მაღლაკის შოთა რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის წევრებიც. ამ დღეებში აქ დაიდგა უკვდავი პოეტის ბიუსტი.

ხურათზე: შოთა რუსთაველის ბიუსტი წყალტუბოს რაიონის სოფელ მაღლაკში.

ფოტო გ. ლომაძისა.
(საქდესის ფოტოკორონკა).

„ჩვენი რუსთაველი“

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია

ეძღვნება ოქტომბერს

საქართველოში სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებისათვის ბოლს საკითხების შესწავლას ბევრი ავტორი მონოგრაფიული გამოკვლევა მიუძღვნეს ქართველმა ისტორიკოსებმა. მაგრამ ხაზგასმით შეიძლება ითქოს, რომ ბევრი პრობლემა ჯერ კიდევ შეუსწავლელი და დაუმუშავებელია. ამიტომ დიდად მნიშვნელოვანია ბორის მეცნიერებათა დოქტორის მახარაძის მონოგრაფიული გამოკვლევა „სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვება საქართველოში“, რომელიც ბოლო წინათ გამოსცა „სხეჩოთა საქართველო“.

ავტორი წარმოადგენს ავტორის ხანგრძლივი მუშაობის, უთმრავი ფაქტიური ლიტერატურის მასალის მამარჯვებით დაწერილ, პირადი დაკვირვებებისა და მეცნიერული ანალიზის ნაყოფს.

მონოგრაფიაში მარქსიზმ-ლენინიზმის ბოლოსებმა მიერ მოცემულ ფუძეზე ფაქტიური მასალის მამარჯვებით დაყრდნობით ნაჩვენია ისტორია საქართველოს ეროვნული ორგანიზაციებისა და ეროვნული ბრძოლისა ხალხთა ხელისუფლების გამარჯვებისათვის. ფაქტიური ინფორმაციაა ეროვნული ორგანიზაციების ბრძოლა ბოლშევიკური ორგანიზაციის ბრძოლა ბოლ. ეროვნული ბრძოლა ბოლ. ეროვნული ბრძოლა ბოლ. ეროვნული

ბიჭვინთის ქრონიკები

უკანასკნელ წლებში ბევრჯერ ვყოფილვართ ბიჭვინთის კონცხზე, დაგვისვენია ზღვასთან, დავმტკბარვართ ბიჭვინთის განთქმული ფიჭვების ცქერით. მაგრამ ერთ კუთხეში, წყნარ ყურესთან რომ არის, ჩვენთვის ნაცნობი ბუნება ვეღარ ვიცანით. ნაპირზე გაჩენილან დიდი პალმები, ისეთები კი არა, ჩვეულებრივად რომ იზრდებიან აქ, დეკორაციული ალაჩოყები, პავილიონი. პიროტექნიკოსები ყურეს ხშირ-ხშირად აყრუებენ აფეთქებებით და კვამლი თეთრ ქულებად ეფინება ლურჯ ზღვას.

აქ, ზედ ნაპირზე, კიევის დოვჟენკოს სახელობის კინოსტუდია იღებს ფართოფორმატიან ფერად ფილმს „იმედის ნაპირი". აქვე გავიცანით ფილმის დამდგმელი რეჟისორი მიკოლა ვინგრანოვსკი.

— ეს იქნება ფილმი საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების მეცნიერთა თანამეგობრობის შესახებ, — ამბობს იგი. ფილმის ცენტრშია შემოსხივებული ამერიკელი მეცნიერი, გვარად შერვუდი, ხიროსიმაში ჩაგდებული ამერიკული ატომური ბომბის ერთ-ერთი ავტორი. ეს მეცნიერი, რომელიც უკურნებელი სენით დაავადდა, მალე კვდება, ხოლო მფრინავი-მაიორი, გვარად გრიზლი, რომელმაც ეს ბომბი ჩააგდო, ჭკუაზე შეიშალა. და ამერიკის ამ ეროვნულ გმირს საგიჟეთში გზავნიან. ფილმს წითელ ზოლად გასდევს აზრი, რომ საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის მეცნიერებმა, რომლებიც სათავეში უდგანან ადამიანის გონებას, მეცნიერება ისე უნდა წარმართონ, რომ იგი ადამიანთა ბედნიერებასა და პროგრესს ემსახურებოდეს.

მთავარ როლებს ასრულებენ: კინემატოგრაფიის სახელმწიფო ინსტიტუტის პროფესორი ბ. ბიბიკოვი (შერვუდი), მოსკოვის სამხატვრო აკადემიური თეატრის მსახიობი ი. ლეონიდოვი (აკადემიკოსი მაკაროვი), მსახიობი ა. კონტოუე (შერვუდის ქალიშვილი), მსახიობი ა. კორეტკოვი (მაიორი გრიზლი). ბიჭვინთაში მალე დამთავრდება გადაღება. მომაგალი წლის დამდეგს ფილმი გამოვა ჩვენი ქვეყნის ეკრანებზე.

ზუსს მარცხნივ გაგრის შესასვლელთან მიწის მცირე ნაკვეთს დაბალი ღობე აქვს შემოვლებული. ცისფერ ისარზე თეთრი ასოებით წარწერაა: „ვერტოდრომი". ამ მინდორზე დღეში რამდენჯერმე ეშვებიან ვერტმფრინავები. მათ აქ დამკვიდებლებისათვის მოაქვთ ეურნალ-გაზეთები, ფოსტა.

ყველა სამუშაოს ვერტოდრომზე ხელმძღვანელობს რესპუბლიკის ერთ-ერთი უხუცესი პილოტი ა. ოსეფიანი. — როგორ უწევთ მომსახურებას გაგრის დამსვენებლებსა და მცხოვრებლებს? — ვეკითხებით ჩვენ.

— თვითონ ნახეთ, — გვიპასუხებს იგი და ადამიანთა დიდ ჯგუფზე მიგვითითებს. — ყველას უნდა გაფრენა, მაგრამ ყველა თხოვნას ვერ დავაკმაყოფილებთ. ვერტმფრინავები არ გვყოფნის, ჩვენს ვერტოდრომს მომსახურებაც უწევენ ადლერიდან და სოხუმიდან მოსული მანქანები. ძალიან ბევრს სურს გაფრინდეს ამ პუნქტებში. ადლერამდე ავტობუსი ხომ საათნახევარს უნდება, ვერტმფრინავი კი — 15 წუთს. კიდევ უფრო ხელსაყრელია ვერტმფრინავით წასვლა სოხუმში. მართალია, ტრასებზე მალე ივლიან ახალი ჩქარი, უმძაფრო, 24-28-ადგილიანი ვერტმფრინავები, მაგრამ ეს მომავლის საქმეა, ჯერჯერობით კი ადლერიდან მომავალი ვერტმფრინავების რეისები შეამცირეს ოთხიდან ორამდე დღეში, ხოლო ერთადერთი ვერტმფრინავი, რომელიც სოხუმიდან ადლერში დადის, უკან დაბრუნებისას გაგრაში არ ჩერდება. ამის გამო მცხოვრებლებს და დამსვენებლებს შესაძლებლობა არა აქვთ ისარგებლონ ამ ტრანსპორტით სოხუმამდე. ვფიქრობთ, რომ სამოქალაქო ავიაციის საქართველოს სამმართველოს ხელმძღვანელებმა ყურადღება უნდა მიაქციონ ამას და უახლოეს ხანში ამ ტრასაზე დააწესონ რეისები მთელი წლის განმავლობაში.

ბიჭვინთის ტყეში შევხვედით მას. იგი გულმოდგინედ სინჯავდა გამხმარი ამძიერკეული ფიჭვის ფესვებს. დიდრონ ფესვებს ხერხით აჭრიდა ხვადასხვა ზომის ნაჭრებს. შემდეგ აქვე ნაპირზე არჩევდა მათგან ისეთებს, რომლებშიც თითქოს რაღაც გამოსახულებებს ხედავდა. ამრიგად, აქ დასასვენებლად ჩამოსული ქუთაისელი ექიმი შალვა გაგულამვილი ერთობოდა საყვარელი საქმით. მან უკვე შეაგროვა მთელი კოლექცია, რომელიც შედგება სხვადასხვა ცხოველების, ფრინველების, ქვეწარმავლების გამოსახულებათა 60-მდე ექსპონატიდან.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ყველა შერჩეული გამოსახულება მთლიანია, ისეთი, როგორიც იგი შეუქმნია თვით ბუნებას. იგი არაფერს არც უმატებს, არც აწებებს. ექსპონატთა შორის არის ცხენის, მოცეკვავე თხის, ანტილოპის, გველის, ხვლიკის, ირმის, სპილოს, გედის, იხვის და სხვ. გამოსახულება. შალვა ფიქრობს ეს ექსპონატები უჩვენოს გამოფენაზე.

ჯონცხზე მყოფი ყველა დამსვენებელი წასვლის წინ ტრადიციისამებრ მიდის ზღვის ნაპირზე და გვიან საღამომდე იქ რჩება, ჩვენც ასე მოვიქეცით.

უზარმაზარი ცეცხლოვანი ბირთვი უკვე მიეფარა ზღვის იქით ჰორიზონტს. მეორე მხრიდან კი, თითქოს მისი დაწევა უნდოო, ამოდიოდა დიდი მთვარე. ნიავი ჩადგა. უძრავად იდგნენ ფიჭვის კენწეროები. თითქოს ყველაფერი გაირინდა. და ამ სიწყნარეში ჩვენ როგორღაც დავგენანა ამ შშვენიერი კუთხის დატოვება.

დილაადრიან კი გამოვეთხოვეთ ამ ზღაპრულ ბუნებას. ტყის მახლობლად შეგვხვდა ხნიერი მეტყევე გრიგოლ ჩარკვიანი და გვთხოვა, ამ ზღიდამდე მიმიყვანეთო.

— შეხედეთ ამ წარწერას, წაიკითხეთ, — მიგვითითა მან ფარზე, რომელიც დადგმულია გზატკეცილის ნაპირზე. და ჩვენც ქართულად წავიკითხეთ: „პიცუნდა".

— ეს ხომ სწორი არ არის, — თქვა მეტყევემ. — ამ ადგილის ქართული სახელწოდებაა „ბიჭვინთა".

რასაკვირველია, ძველი მეტყევე საფუძვლიანად მართალი იყო.

ვლ. გინზბურგი.

„კომუნისტის" ფოტო. კორ.

* * *

ბიჭვინთაში. სურათებზე: ზემოდან-მარცხნივ — ზღვის ნაპირზე ადგილ-ადგილ „იუნოსტ", ვერტმფრინავი გაგრაში მოდის, კადრი ფილმ „იმედის ნაპირიდან", ქვემოთ მარცხნივ—ექსპონატები „მოცეკვავე თხა" და „ცხენი".

ფოტო ავტორისა.

ჩვენი ინტერვიუ

ა. რეფრეჟიე: შთაბეჭდილება ქაღლიან ჯიჯიკ

ამერიკელი მხატვრის ანტონ რეფრეჟიეს სახელი ფართოდ არის ცნობილი მთელ ამერიკის კონტინენტსა და მის ფარგლებს გარეთ. რეფრეჟიე პირველ რიგში ფერმწერი მონუმენტალისტია. მისი კაპიტალური ნაწარმოებები გაბნეულია ამერიკის შეერთებული შტატების სხვადასხვა ქალაქში და ისინი დიდი პოპულარობით სარგებლობენ. რეფრეჟიეს შემოქმედებაში დიდი ადგილი უჭირავს მშვიდობის თემას. ეს გასაკვირველიც არ არის, იგი ხომ მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს აქტიური წევრია. მისი გრაფიკული თუ ფერწერული ნაწარმოებები მიმართულია ომის, ადამიანთა ჩაგვრის, რასობრივი დისკრიმინაციის წინააღმდეგ.

ამ დღეებში საზღვარგარეთის ქვეყნებთან შეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების მოწვევით ანტონ რეფრეჟიე თბილისში ჩამოვიდა.

ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი ლ. ბუბულური შეხვდა ამერიკელ მხატვარს და რამდენიმე კითხვით მიმართა:

— რა მიზნით ჩამოგრძანდით საბჭოთა კავშირში?

— საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობის და კულტურული ურთიერთობის საბჭოთა საზოგადოებათა კავშირის მოწვევით ამ ცოტა ხნის წინათ ჩამოვედი მოსკოვში, სადაც მოსკოვის სახვითი ხელოვნების მუზეუმში გაიხსნა ჩემი ნამუშევრების გამოფენა. ეს არის ჩემი ნაწარმოებების პირველი გამოფენა საბჭოთა კავშირში. გამოფენაზე წარმოდგენილი ნამუშევრები ძირითადად მშვიდობის თემაზეა შექმნილი. მათ შორის არის როგორც ადრინდელი გრაფიკული ნაწარმოებები, ისე ჩანახატები ჩემი ალბომიდან „მხატვრის მოგზაურობა", რომელიც გასულ წელს გამოვიდა ნიუ-იორკში.

პირველად ამ შვიდიოდე წლის წინათ ვიმოგზაურე საბჭოთა კავშირში, ვიყავი საქართველოშიც. ამ მოგზაურობისას გავაკეთე რამდენიმე ჩანახატი. მხურდა ჩემი ჩანახატებით მომეთხრო ამერიკელი ხალხისათვის თქვენს ქვეყანაზე, თქვენს ხალხზე.

რეფრეჟიე მთავაზობს ალბომს „მხატვრის მოგზაურობა". პირველ ფურცელზე ალბეჭდილია თეთრბებთიანი გოგონა კრემლის წინ მტრედებთან. ის მოლიმარი სახით შეხცქერის ცაში ლაღად მონავარდე ფრთოსნებს. აი კიდევ უკრაინელი ქალიშვილი, თეთრი გვირილის გვირგვინით დამშვენებული.

— ეს მოხუცი ვინ არის, უვაკილებში ჩაფლული?

— თქვენი მეცხეელი მებაღე მამულაშვილია, — ამბობს ამერიკელი მხატვარი, — ეს ხურათი ჩემს გამოფენაზეც მაქვს წარმოდგენილი. მოსკოვის გამოფენაზე ამ ალბომიდან ექსპონირებულია ავრეთვე ბათუმელი მეჩაიე ქალები და სხვ.

— თქვენთვის თუ არის ცნობილი, რომ ამჟამად მთელი მსოფლიოს პროგრესული საზოგადოებრიობა ემზადება ზოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავისათვის და ამ მხრივ თქვენთან თუ კეთდება რაიმე?

— როგორ არა. ამ თარიღს ჩვენს ქვეყანაშიც აღვნიშნავთ. ჩვენი ქვეყნის ინსტიტუტებსა და უნივერსიტეტებში, სადაც სწავლობენ საზღვარგარეთის ლიტერატურას, გაიმართება ზოთა რუსთაველისადმი მიძღვნილი საღამოები, ლექციები, გამოფენები.

— ხომ ვერ მეტყვით, ამჟამად რაზე მუშაობთ, როგორია თქვენი შემოქმედებითი გეგმები?

— სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ მუშაობას დავიწყებ მონუმენტური ტილოზე ერთ-ერთი ჩვენი პროფკავშირული შენობისათვის. ვემზადები ახალი გამოფენისათვის, სადაც ფართო ადგილს დაიკავებს საბჭოთა კავშირში წლევანდელი მოგზაურობის შედეგად გაკეთებული ჩანახატები.

— როგორია თქვენი ზოთაბეჭდილება?

— თბილისში ყოფნისას დავათვალიერე მუზეუმები, სადაც გავეცანი როგორც წარსული კულტურის დიდებულ ძეგლებს, ისე თანამედროვე მხატვართა ნამუშევრებს. შევხვდი თქვენს ახალგაზრდა მხატვრებს. მათი შემოქმედების გაცნობას ჩემთვის ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს.

შთაბეჭდილება ძალიან დიდია. ვეცდები გადავცე იგი ჩემს ხალხს ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

რეფრეჟიემ გადმოგვცა თავისი პლაკატი, რომელსაც ის, ნიშნად ვიეტნამელ ხალხთან სოლიდარობისა, ყოველ წელს გზავნის ვიეტნამში.

* * *

სურათზე: ამერიკელი მხატვრის ანტონ რეფრეჟიეს პლაკატი „შეწყდეს ომი ვიეტნამში".

ზრუნვა ომის ინვალიდებისათვის

ქუთაისი. (საკ. კორ.). ომის ინვალიდები და სამამულო ომში დაღუპულთა ოჯახები აქ საყოველთაო მზრუნველობით არიან გარემოცული. მარტო მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებამ სამამულო ომის ინვალიდებს სახატრიუმების 32 საგაზური მისცა. მათვე ერთდროული ფულადი დახმარების სახით მიეცათ ათასამდე მანეთი.

ერთი წლის განმავლობაში სამამულო ომის ათმა ინვალიდმა უფასოდ მიიღო ავტომანქანა „ზაპოროჟეცი".

ხულიგან მკვლელებს — დახვრეტა

კვირაველ. იყო. გარდაბნის რაიონის სოფელ მუღანლოს ცენტრში ალაი შრომის ადამიანები, მხვნელ-თესველები შეკრებილიყვნენ. ისინი ბაასობდნენ საკოლმეურნეო მინდვრის ავკარგზე, ხვალინდელ დღეზე. გოგო-ბიჭები ლაღობდნენ, მხიარულობდნენ...

უცებ ხალხში ჩოჩქოლი ატყდა. გამოჩნდა უქნარა ჯანჯგირ მუსაევი. მას მოკავებოდა ასევე უსაქმური ფიოუნდ გუსეინოვი.

— თუ ვინმე ბიჭია, ხმა გამიცეს, მიწასთან გავასწორებ. — ღრიალებდა ჯ. მუსაევი.

— თუ დაგვჭირდა მდინარეს აღმა ავიყვანთ, — მკერდზე ხელის ბაგუნით ღრიალებდა სოიუნ გუსეინოვიც.

ხულიგნებმა ზარი დასცეს სოფელს. ქალებმა ფიცილ-კივილი ატეხეს. შეშინებული ბავშვები სახლებიკაკენ გაიქცნენ. საზოგადოებრივი წესრიგის დამრღვევებმა—ხულიგნებმა მუშაკაცი გ. გუსეინოვი და მისი ძმა განჯა გუსეინოვი, რომლებმაც წესრიგისაკენ მოუწოდეს თავშეუფლებელებულ ხულიგნებს, სცემეს, სისხლი ადინეს.

ხულიგანი ჯანგირ მუსაევს მისი ახლობელი, აყალმაყალში დაოსტატებული ალი მამედოვიც წამოუშველა, ჯიბიდან სასროლი იარაღი ამოიღო და რამდენჯერმე გაისროლა. პირველმა ნასროლმა ტყვიამ სრულიად უდანაშაულო ადამიანი ა. გუსეინოვი სასიკვდილოდ დაჭრა, მეორე ტყვიამ გაიჯ გუსეინოვი დაიზიანა. ხულიგანმა სოიუნ გუსეინოვმა დაჭრილ გაიჯს ასლა ხანჯალი ჩასცა ფერდში.

გარეწრებმა — ხულიგნებმა, მკვლელებმა ორი ადამიანი გამოასალმეს წუთისოფელს.

ხალხი მრისხანედ, ბროოტმოქმედნი შეიპყრეს.

ამას წინათ საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიამ ნ. გაჯიევის თავმჯდომარეობით და სახელმწიფო ბრალმდებლის — საქართველოს, სსრ პროკურორის თანაშემწის ა. დიასამიძის მონაწილეობით ხულიგან მკვლელებს ხ. გუსეინოვსა და ა. მამედოვს სასჯელის უმაღლესი ზომა — დახვრეტა მიუსაჯა. დანარჩენ ხულიგნებსაც საკადრისი მიეზღოთ.

გარდაბნის რაიონის მზრომელებმა, რომლებიც სასამართლოს გამსვლელ სხესიას ესწრებოდნენ, ერთსულოვნად მოიწონეს განაჩენი.

ხულიგან მკვლელების მიმართ განაჩენი სისრულეშია მოყვანილი.

ლ. ზაიჩიკი, ა. გოცირიძე.

სამარადისოდ...

ალმა-ათა. 7 სექტემბერი. (საკ. კორ.). დღეს ყაზახეთის სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მინისტრის დ. პანკოვის ბრძანებით შინაგანი სამსახურის მაიორის კენეტბაი ეაკუპოვის სახელი სამარადისოდ შეტანილია ყზილ-ორდის ოლქის საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამმართველოს პირადი შემადგენლობის სიაში.

...ქალაქს ეძინა, როცა ყზილ-ორდის ავტოსატრანსპორტო ბაზაში ხანძარი გაჩნდა. ალი მიიწევდა ავტომობილებისაკენ, სარემონტო სახელოსნოსაკენ, რეზინის საწყობისაკენ. კვამლმა მისასვლელი გზა გადაკეტა. ამ რთულ ვითარებაში ხანძრის ქრობას ხელმძღვანელობდა საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამმართველოს სახანძრო დაცვის განყოფილების უფროსი მაიორი კენეტბაი ეაკუპოვი. მან სიმამაცის პირადი მაგალითი უჩვენა მეხანძრეებს და ალმოდებულ შენობაში შეუძღვა, გამოიჩინა გაბედულება და მამაცობა ცეცხლის სტიქიასთან წინააღმდეგ ბრძოლაში. მატერიალური ძვირფასეულობა გადარჩა. მაგრამ, როდესაც ცეცხლი დაცხრა, მოულოდნელად ჩამოინგრა ერთ-ერთი საწყობის სახურავი, რომელზეც მაიორი ეაკუპოვი იდგა. ექვსმეტრიანი სიმაღლიდან დაცემის დროს იგი მძიმედ დაშავდა. მისი გადარჩენა ვერ მოხერხდა.

თბილისის სახელმწიფო საშენ მასალათა მრეწველობის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტი

აცხადებს მიღებას ასპირანტურაში 1966 წ. წარმოებისაგან მოწყვეტით და მოუწყვეტლივ შემდეგ სპეციალობებში: 1. პლასტმასების ტექნოლოგია და გადამუშავება, 2. სილიკატების ტექნოლოგია, 3. საშენი მასალები, დეტალები და ნაკეთობანი, 4. სახალხო მეურნეობის ეკონომიკა, ორგანიზაცია და დაგეგმვა.

ასპირანტურაში შიღების განცხადებას დირექტორის სახელზე, უნდა დაერთოს: ა) კადრების აღრიცხვის პირადი ფურცელი ფოტოსურათით, ბ) უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების დიპლომის ასლი, გ) დახასიათება — რეკომენდაცია უკანასკნელი სამუშაო ადგილიდან, დ) გამოგონებათა და გამოქვეყნებული მეცნიერულ ნაშრომთა სია.

ის პირნი, რომელთაც აია აქვთ გამოქვეყნებული მეცნიერული ნაშრომები, ადგენენ რეფერატს არჩეული სპეციალობის მიხედვით.

მისაღებ გამოცდებზე დაშვებულ პირთ ეძლევა შეტყობინება ხელფასის შენახვით 30 კალენდარული დღის რაოდენობით.

ასპირანტურაში მისაღებნი აბარებენ გამოცდებს უმაღლეს სასწავლებელთა პროგრამის ფარგლებში: არჩეულ სპეციალობაში, სკკპ ისტორიაში და ერთ-ერთ უცხო ენაში.

განცხადებები მიიღება ა. წ. 20 სექტემბრამდე, ხოლო **მისაღები გამოცდები** 1966 წ. 1 ოქტომბრიდან. **საბუთები** უნდა გამოგზავნოს შემდეგი მისამართით: თბილისი, ლენინის № 71, ტელეფონი 7-10-94.

თბილისის უსწორ ენათა კელაკოლეგიური ინსტიტუტი

აცხადებს კონკურსს შემდეგ ვაკანტურ თანამდებობათა დასაკავებლად:

ფილოსოფიისა და მეცნიერული კომუნიზმის კათედრის დოცენტი — 1 საშტატო ერთეული

პედაგოგიკა-ფსიქოლოგიის კათედრის დოცენტი — 1 საშტატო ერთეული.

ფრანგული ენის კათედრის დოცენტი — 1 საშტატო ერთეული.

კონკურსში მონაწილეობის მსურველებმა უნდა შეიტანონ განცხადება ინსტიტუტის რექტორის სახელზე, და არსებული დებულებით გათვალისწინებული საბუთები.

კონკურსის ვადაა ერთი თვე ამ განცხადების გამოქვეყნებიდან.

მისამართი: ი. ჭავჭავაძის პრ. №45.

ტელევიზია

8 სექტემბერი

11.00 — კინონარკვევი. 11.20 — მხატვრული ფილმი „მომეცით სარეცხის წიგნი". 17.55 — გადაცემათა პროგრამა. 18.00 — ფეხბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე — „ნეფტიანიკი" (ბაქო)-„დინამო" (თბილისი) (გადმოცემა ბაქოდან). 19.45 — ბულგარული ხალხის ეროვნული დღესასწაული. 20.00 — მოკლემეტრაჟიანი სატელევიზიო ფილმი — „ყველავ მივლენებაში". 20.30 — ფეხბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე — „დინამო" (კიევი)-„შახტიორი" (დონეცკი). მეორე ტაიმი (გადმოცემა კიევიდან). 21.15 — ახალი ამბები (ქართულ და რუსულ ენებზე). 21.35 — მხატვრული ფილმი „მომეცით სარეცხის წიგნი".

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აცხადებს დამატებით მიღებას ასპირანტურაში 1966-1967 სასწავლო წლისათვის წარმოებისაგან მოწყვეტით შემდეგ სპეციალობებზე:

თეორიული კიბერნეტიკა, მათემატიკური ანალიზი, ალგებრა და რიცხვთა თეორია, გეომეტრია და ტოპოლოგია, გამოთვლითი მათემატიკა, ექსპერიმენტული ფიზიკა, არაორგანული ქიმია.

განცხადებები მიიღება 25 სექტემბრამდე.

მისაღები გამოცდები 1 ოქტომბრიდან.

ასპირანტურაში მიღების პირობები გამოქვეყნებულია გაზეთ „კომუნისტის" ა. წ. 1 სექტემბრის ნომერში.

ღაუმარცხებლად მხოლოდ ერთი...

პარაღის მსოფლიო ჩემპიონატში დაუმარცხებლად მხოლოდ მასპინძლები — ჩეხოსლოვაკიელები იბრძვიან. მათ 6 ქულა აქვთ და სატურნირო ცხრილის სათავეში დგანან. ლიდერს თითო ქულით ჩამორჩებიან სსრ კავშირის, პოლონეთისა და იაპონიის გუნდები.

მორიგ ტურში საბჭოთა ფრენბურთელებს პაექრობა ჰქონდათ იუგოსლავიის ნაკრებთან. ჩვენს გუნდს პირველ ორ პარტიაში წარმატება ხვდათ (15:11, 15:6), მომდევნო პარტია იუგოსლავიელებმა მოიგეს (15:13), მაგრამ შემდეგ არ ეყოთ ძალა და წაგეს მატჩი საერთო ანგარიშით 1:3.

იაპონელები დამარცხდნენ პოლონეთის ნაკრებთან შეხვედრაში ანგარიშით 2:3.

აქცია

გუშინ მთელ საქართველოში მშრალი ამინდი იდგა. მაქსიმალური ტემპერატურა იყო ცაგერში — 31, სოხუმში, ონსა და ქუთაისში — 30, გარდაბანში — 29, გუდაუთში, სამტრედიასა და აბასთუმანში — 28, ზუგდიდში, თბილისსა და ყვარელში — 27 გრადუსი.

დღეს დასავლეთ საქართველოს ხანაპირო და ალმოსავლეთ საქართველოს მთიან რაიონებში მოსალოდნელია მცირე წვიმა, სუსტი ქარი. ტემპერატურა საქართველოს ბარში 24-29 გრადუსი, ხოლო მთაში — 20-25 გრადუსი.

თბილისში უნდა მოველოდეთ ცვალებად მოღრუბლულ ამინდს, იქროლებს სუსტი ქარი, ტემპერატურა — 27-29 გრადუსი.

თორმეტი ფინალისტი

ქართველ მოჭადრაკე ქალთა წარმატება

◆

ტ. გოლოვეი — 9,5 ქულა და მოსკოველი ოსტატი ნ. ვოიტეკი — 8 ქულა. რვა-რვა ქულა შეაგროვეს ავრეთვე თბილისელებმა ა. ჩაიკოვსკაიამ და ა. კაახბრიშვილმა, მაგრამ ისინი ფინალში ვერ მოხვდნენ.

პეტროზავოდსკის ჯგუფში ოთხ ისახელა მოსკოველმა ოსტატმა ა. ბაბაგინამ — 10,5 ქულა 13-დან. გამარჯვებულს მხოლოდ ნახევარი ქულით ჩამორჩა მინსკელი ბ. არჩაკოვა. რსფსრ არაერთგზის ჩემპიონმა ვ. ტიხომირვამ 8,5 ქულა შეაგროვა და ა. სამანასთან და ბ. არჩაკოვასთან ერთად ფინალში გავიდა.

ნოვოსიბირსკის ნახევარფინალში ნებულად ითამაშა თბილისელმა ოსტატმა ე. კაკაბაძემ. მან 9 ქულა შეაგროვა. პირველი ადგილი დაიკავა. ლენინგრადელმა ლ. ვოლკერმამ და ალმა-ათელმა ა. მუსლიმოვამ რვანახევარ-რვანახევარი ქულა შეაგროვეს და ე. კაკაბაძესთან ერთად ფინალში მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს.

მი-6 მიფრინავს სკანდინავიაში

6 სექტემბერს შერემეტიევოს აეროდრომიდან აფრინდა ვერტმფრინავი მი-6 და კურსი აიღო ჩრდილოეთისაკენ. ეს გიგანტი წავიდა სკანდინავიის ქვეყნებში შორეული მოგზაურობისათვის. მას ელიან შვეიცარია, ნორვეგიასა და ფინეთში.

ვერტმფრინავი მი-6, რომლის ნომერია 06174, კარგად არის ცნობილი საზღვარგარეთ. მიმდინარე წლის ზაფხულში იგი იყო დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში. 11 ათასი კილომეტრი გაიარა. შვეიცარიის ალპებში ვერტმფრინავი აეკიდებოდა მაღალმაღალი ხეების საყრდენებს. ფრანგეთში მონაწილეობდა ტყის ხანძრის ჩაქრობაში.

ახლა ვერტმფრინავ-უნივერსალის ეკიპაჟი გადაწყვეტეს სკანდინავიის ქვეყნების საქმიანი წრეების წარმომადგენლებმა და სპეციალისტებმა. (საკ.ფსა).

ჩაუ ვრცელოთ, ჩაუ ეოვისეენოთ

9 სექტემბერი

11.00 — სამხედრო პარადი და მშრომელთა დემონსტრაცია. (გადმოცემა სოფიიდან). 17.55 — გადაცემათა პროგრამა. 18.00 — მოსწავლეთათვის — „ვიმოგზაუროთ დედამიწის გარშემო" (კინომოგზაურობა ბულგარეთში). 18.50 — გადაცემა „სპორტის მსოფლიოობისათვის". 19.10 — განცხადებები. 19.15 — გზა დიდებისა. 19.50 — კინონარკვევი. 20.00 — „ვეფხისტყაოსანი" და XIX საუკუნის ქართული მწერლობა". 20.25 — ჩვენი სტუმრები. 20.40 — ახალი ამბები (ქართულ და რუსულ ენებზე). 21.00 — გადაცემათა პროგრამა 10 სექტემბრისათვის. 21.05 — ბულგარული სატელევიზიო ფილმი (გადმოცემა მოსკოვიდან). 22.00 — დიდი სადღესასწაულო კონცერტი (გადმოცემა სოფიიდან).

კინო

8 სექტემბერი

ოქტომბერი — ომი და მშვიდობა, რუსთაველის სახელობის, ნაკადული, ისანი (საზამთრო), გაზაფხული, საქართველო (წითელი დარბაზი და საზაფხულო), ბლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი (საზამთრო) — **მასწავლებლის ფათერაკები, სპარტაკი,** ამირანი (საზამთრო და საზაფხულო), ოლხიდა (საზამთრო), ბლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი (საზაფხულო) — **რასტამონი.**

რედაქტორი

დ. მჭედლიშვილი.

კომუნისტი | თბილისი, ლენინის 14. რედაქტორის მოადგილეების — 9-93-09, 9-03-09, პ/მგ-მდივნის — 9-72-80 სამდივნოსი — 9-66-10 განყოფილებებისა: პარტიული — 9-87-61 პროპაგანდის — 3-22-93, მრეწველობის — 3-20-34, სოფლის მეურნეობის — 9-52-46, საბჭოთა მშენებლობის — 3-18-70, მეცნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 3-27-58 ლიტერატურისა და ხელოვნების — 9-55-01, ინფორმაციის — 3-16-90. წერილების — 9-73-24 ილუსტრაციის — 3-28-54, განცხადებების — 3-93-96.

ჩვენი ბისაგანთი და ტელეფონები

КОМУНИСТИ ИНДЕКС 66443 УЕ 01762

სკკ ცკ-ის გამომცემლობის პოლიგრაფკომბინატი, თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

2